SUPLIMENT: Totul despre Programul Rabla 2021

Ne ek

ANUL 4 ■ NUMĂRUL 118 ■ PREȚ: 14,90 LEI ■ 23.04-6.05.2021

EFECTUL DE DIAMANT

BIBLIOTECA ALEPH

Demiterea lui Vlad Voiculescu, ministrul Sănătății pe care liderul USR l-a comparat cu un diamant, provoacă prima fisură în coaliția aflată la putere.

It Rocks!

www.rockfm.ro

Newsweek ROMÂNIA

23.04-6.05.2021 _ ANUL 4 _ NR.118

Apare bilunar. Următoarea ediție va fi pe piață pe 7 mai 2021

SUMAR

Periscop

06 **Profit pe banii statului**
„Masa sporurilor", întinsă peste toată România

Opinii

10 RĂZVAN CHIRUȚĂ
Istoria îi ține minte doar pe cei care fac, nu pe cei care ar fi vrut, dar „nu au fost lăsați"

11 OVIDIU NAHOI
De ce Odesa nu e Crimeea

Periscop

12 **Relații sănătoase**
Moștenirea lui Voiculescu: șefa de cabinet, fostă la Pfizer, vice la Agenția Medicamentului

15 Sponsorizările Pfizer, compania de un miliard de lei

16 Remdesivir salvează pacienții, dar omoară bugetul

17 Cine încasează de patru ori mai mult decât Pfizer

18 **Politică**
Efectul de diamant

Internațional

20 **Marea Neagră**
Vin rușii!

24 **COVID-19**
Rețeta Texasului: vaccinare și libertate

Supliment

25 **Totul despre programul Rabla 2021**

26 A 17-a ediție a programului

26 Cum puteți achiziționa o mașină nouă prin programul RABLA 2021

29 **e:HEV,** ofensiva electrificată Honda

30 TOP 5 cele mai accesibile automobile de pe piață

31 Mașini pe toate gusturile

33 Idei de automobile plug-in hybrid cu bonus de până la aproape 6.000 € de la stat

35 **Honda e**
Conceptul de stradă

36 Piața auto 2021

38 Reducere de până la 10.700 €, pentru un autoturism electric

Dosar

42 **A fost sau n-a fost?**
Cele mai controversate cazuri de discriminare

Magazin

52 **SyFy**
Ucigașul milos din spațiu

56 **Pe hartă**
Femei care fac istorie în timpul pandemiei

58 **Sport**
13.000 de spectatori la meciurile de la EURO 2020 din București

60 Gimnaștii români mai dau o luptă pentru calificarea la Jocurile Olimpice

Calendar

62 Primele vaccinări antirabice din România

» P.25

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ Sabin Orcan

REDACTOR-ȘEF _ Răzvan Chiruță

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ Cătălin Prisacariu

Online manager _ Ștefan Onica
Senior editor _ Mircea Marian
Senior editor _ Mihai Duță
Senior editor _ Petre Bădică
Editor _ Flavia Drăgan
Editor _ Adina Mutăr
Editor _ Răzvan Scăețeanu
Reporter special _ Petru Zoltan
Contributori _ Cristian Diaconescu, Iulian Fota, Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Ovidiu Nahoi, Ion Petrescu

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

CORECTURĂ

Monica Ady

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ Carmen Dincă

DIRECTOR PUBLICITATE _ Adrian Dinu
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ Andrei Sabin Orcan

TIPAR:
IPG Infopress Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

Focus _ ȘTIRI ÎN 4 FOTOGRAFII

NEW YORK, SUA

Reînvățăm să ne bucurăm

Filarmonica din New York a organizat pe 15 aprilie primul său concert după 13 luni de pauză provocată de pandemia de coronavirus. Au participat 150 de spectatori, selectați dintre cei vaccinați sau care au prezentat un test COVID-19 negativ.

FOTO: SPENCER PLATT/GETTY IMAGES

LEBEN
im
Tollensetal
aber ohne
SCHWEINE
QUAL
AGRAR
WENDE

일본의
국제범죄행위
규탄한다!
한국"따위"?
방사능
오염수
일본정부의
방사능 오염수
방류 규탄한다!

SCHWERIN, GERMANIA

Sfârșitul abatoarelor

Un porc roz, umflat, a fost adus în fața Parlamentului federal al Pomeraniei Occidentale de către activiștii de mediu care cer închiderea „fabricilor de animale".

FOTO: JENS BÜTTNER / GETTY IMAGES

SEUL, COREEA DE SUD

Apa radioactivă

Coreenii protestează în fața Ambasadei Japoniei împotriva deciziei guvernului de la Tokyo de a vărsa în mare apa de la centrala nucleară de la Fukushima.

FOTO: KYODO NEWS VIA GETTY IMAGES

RAMSTEIN, GERMANIA

Pleacă americanii

Un avion militar american decolează de la baza SUA. Presa a relatat că Washingtonul vrea să reducă numărul de soldați staționați în Germania cu 9.500 de persoane.

FOTO: BORIS ROESSLER/GETTY IMAGES

PROFIT PE BANII STATULUI

„Masa sporurilor", întinsă peste toată România

La „masa sporurilor" au fost invitați să ia loc nu doar directorii, ci și șefii de departamente, oamenii cu putere de decizie din primării, ministere, prefecturi, administrații sau regii de stat.

APROAPE CĂ NU EXISTĂ ANGAJAT în sistemul bugetar care să nu se bucure de sporuri, fie că e vorba de cele mai larg răspândite – pentru condiții vătămătoare, de antenă sau confidențialiate –, fie dintre cele speciale.

Buletinele de analiză care constată existența factorilor chimici, biologici sau eletromagnetici ce ar pune viața angajaților în pericol se eliberează la nivel de instituție, nu de persoană.

Prin urmare, nu trebuie să ne mire că atât consilierii, experții sau secretarii de la Camera Deputaților primesc spor pentru condiții vătămătoare de muncă, ci și chelnerii sau bucătarii.

Nu doar arhivarii care muncesc în subsol și în spații închise primesc spor de praf, ci și contabilii.

Și tot la nivel de instituție, adică la grămadă, se oferă sporuri de confidențialitate. Sporul este luat atât de procurorii din parchete, dar și de șoferii lor. La Curtea Constituțională, nu doar președintele Valer Dorneanu ia spor de epuizare psihică, ci și curierii.

Newsweek România scrie de un an de sporurile de muncă indecente acordate șefilor instituțiilor de stat, care pot ajunge și la 5.000 de lei pe lună. Există și sporuri la fel de nemeritat acordate unor angajați din instituțiile de stat cu funcții mai mici. Mult mai numeroși decât șefii lor, aceștia contribuie din plin la cele 27 de miliarde anual, cât însumează sporurile de condiții vătămătoare acordate în România.

DE

PETRE BĂDICĂ
petre.badica@newsweek.ro

Cofetarul deputaților, spor de 500 lei

Secretarul general al Camerei Deputaților are un salariu de bază de 20.194 de lei, la care se adaugă un spor de condiții vătămătoare de 3.029 de lei, potrivit unui document oficial.

Nr. crt.	Funcția	Studii	Salariu de bază *		Spor condiții vătămătoare*		Indemnizație doctor (unde este cazul) *		
			minim (lei)	maxim (lei)	minim (lei)	maxim (lei)	Baza indemniz. doctor (lei)	%	Valoare indemniz. doctor (lei)
64	REFERENT(INSP.DE SECURIT.)-PL	PL	5094	5094	631	631	0	0	0
65	CONSULTANT - SPECIALIT.SPECIF. + CONTR.	S	4693	6140	606	843	0	0	0
66	REFERENT(ELECTRONIST) - M	M	4437	4437	482	482	0	0	0
67	REFERENT(OPER.MULT.)	M	4290	4290	459	459	0	0	0
68	REFERENT(MECANIC) - M	M	4838	4838	602	602	0	0	0
69	REFERENT(ELECTRICIAN) - M	M	3591	4838	396	602	0	0	0
70	REFERENT(ELECTROMECANIC) - M	M	3591	4666	396	551	0	0	0
71	REFERENT(MAISTRU-ELECTROMEC.)	PL	5094	5094	631	631	0	0	0
72	REFERENT(INSTALATOR)	M	4437	4666	482	551	0	0	0
73	REFERENT(FRIGOTEHNIST)	M	4394	4394	459	459	0	0	0
74	REFERENT(FREZOR)	M	4437	4437	482	482	0	0	0
75	REFERENT(ELECTRONIST) - PL	PL	4831	5094	552	631	0	0	0
76	REFERENT(MECANIC) - PL	PL	4831	5078	552	762	0	0	0
77	REFERENT(ELECTRICIAN) - PL	PL	4831	5291	552	762	0	0	0
78	MAISTRU(MECANIC)	MG	4615	4615	522	522	0	0	0
79	CONSULTANT (GHID)	S	4693	5589	606	702	0	0	0

Toți angajații primesc spor pentru condiții vătămătoare de muncă, de la director la muncitor

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

Într-un răspuns pentru *Newsweek România*, reprezentanţii Camerei Deputaţilor ne-au comunicat: „Cuantumul sporului pentru condiţii periculoase şi vătămătoare de muncă corespunzător funcţiei de secretar general a fost determinat prin aplicarea procentului de 15% la salariul de bază, în conformitate cu legislaţia în vigoare în acest domeniu".

Şeful de departament sau directorul ridică, lunar, sporuri de 2.300 de lei, iar un consilier – 1.400 de lei.

Spor de condiţii vătămătoare încasează dactilografa – 484 de lei pe lună, bucătarul, barmanul şi bufetierul, câte 444 lei/lună, vulcanizatorul – 631 lei, ghidul – 1.000 de lei. Muncitorii iau spor pentru condiţii de muncă vătămătoare: electricianul - 600 lei, electrostivuitoristul – 630 lei.

700 de lei pentru şoferul lui Dorneanu

Şefii de la Curtea Constituţională iau, probabil, cele mai mari sporuri din România. Preşedintele Curţii Constituţionale, Valer Dorneanu, câştigă, potrivit documentelor oficiale, suma de 29.663 de lei, adică 6.000 de euro pe lună.

Alte sporuri pe care Dorneanu le încasează: spor pentru risc şi suprasolicitare neuropsihică - 5.884 lei pe lună (25% din salariu), spor pentru păstrarea confidenţialităţii - 1.176 lei pe lună (5% din salariu).

Sporurile se acordă până la ultimul angajat de la CCR. Şoferul lui Dorneanu ia 700 de lei pentru condiţii de muncă vătămătoare. Curierul ia spor 300 de lei.

Grefierul câştigă suma de 1.000 de lei spor de suprasolicitare, 220 de lei pentru păstrarea confidenţialităţii şi 1.200 de lei spor pentru condiţii vătămătoare de lucru.

Dactilografa lui Iordache – 440 de lei

La Consiliul Legislativ, doar preşedintele instituţiei Florin Iordache nu ia sporuri. El se întreţine din salariul de 22.000 de lei şi din diurnele, chiria sau tichetele de masă care îi sunt acordate. Angajaţii iau sporuri consistente, în funcţie de salariile brute pe care le primesc. Consilierii au sporuri de condiţii vătămătoare între 1.100 de lei şi 1.300 de lei. La finalul listei cu veniturile angajaţilor, şoferul ia 555 de lei, o dactilografă primeşte 440 de lei pentru condiţii vătămătoare.

Muncitorul de la Curtea Conturi plătit să tacă

O altă instituţie foarte generoasă este Curtea de Conturi, o enclavă PSD-istă. Şeful Curţii, Mihai Busuioc a fost susţinut de Liviu Dragnea şi asta a fost de ajuns. El câştigă suma de 23.000 de lei pe lună.

Directorul instituţiei câştigă 4.500 de lei din trei sporuri, un auditor ia 3.100 lei din sporuri, iar secretarul general încasează 4.500 de lei. Aceste sume se adaugă unor salarii care se situează între 10.000 şi 15.000 lei pe lună.

Şoferul de la Curtea de Conturi nu a fost nici el uitat. El primeşte 600 de lei pentru condiţii vătămătoare de muncă şi tot 600 de lei pentru gestionarea datelor şi informaţiilor clasificate.

Un muncitor calificat ia 400 de lei pentru condiţii vătămătoare de muncă şi tot 400 de lei pentru gestionarea datelor şi informaţiilor clasificate

Consilierul juridic, 20% ca să nu cadă avioane

La Autoritatea de Investigaţii şi Analiză pentru Siguranţa Aviaţiei Civile (AIAS) se acordă cinci tipuri de sporuri, trei tipuri de indemnizaţii şi vouchere de vacanţă. Directorul câştigă 10.000 de lei, la care se adaugă sporuri şi indemnizaţii de încă jumătate din această sumă.

Este vorba de 1.500 lei spor de consemn la domiciliu, 2.000 lei spor de

siguranță aeronautică, 1.000 lei spor condiții vătămătoare, 1.000 de lei indemnizație ca membru în Consiliul de conducere. La care se adaugă 4.160 de lei indemnizație de hrană anuală și vouchere de vacanță de 1.400 de lei.

Șeful de serviciu câștigă 8.948 lei, la care se adaugă spor de condiții grele – 1.342 lei, consemn la domiciliu - 1.342 lei, spor de siguranță aeronautică - 1.790 de lei.

Economistul este plătit cu 590 de lei spor de siguranță aeronautică și cu 480 de lei spor de condiții vătămătoare.

Șoferul primește 480 de lei spor de condiții vătămătoare, 418 de lei spor de consemn la domiciliu.

Și consilierul juridic ia 590 lei spor de „siguranță aeronautică".

Pentru siguranța navigației, siguranța feroviară, siguranța rutieră și siguranța aeronautică se oferă un spor de până la 20% din salariul de bază.

Îngrijitorul, spor de informații clasificate

Un alt exemplu edificator pentru situația de mai sus este la Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor. Directorul general câștigă suma de 11.000 de lei, la care se adaugă o indemnizație de 1.100 de lei pentru că are un doctorat, 1.666 de lei spor de informații clasificate și 1.666 de lei spor pentru condiții vătămătoare de muncă. Total sporuri 3.332 lei. Analistul financiar grad II câștigă 8.864 de lei, la care se adaugă 934 lei spor de informații clasificate și 1.307 lei spor pentru condiții vătămătoare de muncă.

Îngrijitorul clădirilor câștigă 3.280 de lei, la care se adaugă 492 de lei spor de informații clasificate și 492 lei spor pentru condiții vătămătoare de muncă

IT-istul de la Parchet, un salariu în plus

Aceeași frăție și dărnicie se află și la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (PÎCCJ). Procuror general al PÎCCJ ia salariu – 28.250 de lei; cuantum spor risc și suprasolicitare neuropsihică și spor de confidențialitate – 4.238; cuantum spor pentru condiții de muncă grele, vătămătoare sau periculoase – 4.238 de lei.

Procuror șef secție PÎCCJ: salariu – 27.000 de lei; cuantum spor risc și suprasolicitare neuropsihică și spor de confidențialitate – 3.538; cuantum spor pentru condiții de muncă grele, vătămătoare sau periculoase – 3.782 de lei.

Grefier-șef secție: salariu – 9.303 lei; cuantum spor risc și suprasolicitare neuropsihică și spor de confidențialitate – 1.360; cuantum spor pentru condiții de muncă grele, vătămătoare sau periculoase – 1.112 lei.

Sporuri se dau pentru toate funcțiile din cadrul parchetului. Un specialist IT câștigă suma de 1.400 de lei „cuantum spor risc și suprasolicitare neuropsihică și spor de confidențialitate" și tot 1.400 lei „cuantum spor pentru condiții de muncă grele, vătămătoare sau periculoase".

PMB în faliment, supra-compensații pentru muncitori

În pofida unei situații financiare dezastruoase la Primăria București, dezmățul pe bani publici a continuat pe tot parcursul anului trecut și nu a încetat nici măcar în timpul pandemiei de COVID-19. Potrivit documentelor care atestă valoarea „veniturilor salariale brute ale funcțiilor din cadrul Primăriei București", sporurile pentru condiții de muncă vătămătoare nici nu au dispărut, nici nu au fost diminuate.

VENITURI
La Consiliul Legislativ, doar președintele instituției, Florin Iordache, nu ia sporuri

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

Șoferul de la Curtea de Conturi ia 600 de lei pentru condiții vătămătoare de muncă și tot 600 de lei pentru gestionarea datelor și informațiilor clasificate

Pe lângă salarii, un număr de 352 de funcții din cadrul Primăriei București primesc sporuri pentru condiții de muncă vătămătoare. Acestea sunt între 300 de lei pentru un muncitor necalificat și 2.300 de lei pentru secretarul general, arhitectul șef sau directorul general din cadrul Primăriei București.

Condiții vătămătoare la locul de muncă înseamnă, în Primăria București dar și în alte instituții ale statului român, unde salariile se plătesc din bani publici: expunerea la ecranul computerului, la bacterii sau la praf. Adică ce primește orice angajat din România care muncește într-un birou.

Buletine de analiză, eliberate în familie

Lejeritatea cu care se acordă sporurile de muncă a fost posibilă pe baza Legii salarizării unitare din 2017. De atunci, sporurile au fost indexate cu 15% din salarii, deși există și alte praguri intermediare de indexare de 5 și 10%. Criteriile pe baza cărora se acordă sporurile pentru condiții vătămătoare sunt minimale și relative. *Newsweek România* a scris că, în ultimii 4 ani, peste 1.300 de instituții de stat au cerut RADIOCOM să constate că angajații sunt iradiați și trebuie să primească „spor de antenă".

Îngrijitorul clădirilor de la „Spălarea banilor" câștigă 3.280 de lei, la care se adaugă 900 lei spor de informații clasificate și spor pentru condiții vătămătoare de muncă

Sporurile din ministere, spre exemplu, sunt acordate pe baza unor buletine de analiză eliberate de instituții aflate în subordine.

Risc chimic și biologic la Ministerul Educației a găsit un institut subordonat tocmai Ministerului Educației, potrivit unor documente obținute de *Newsweek România*.

Este vorba de Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii „Alexandru Darabonț".

Cum vrea Guvernul să elimine sporurile

Ministrul Muncii, RalucaTurcan, a anunțat că se lucrează la o nouă lege a salarizării care să elimine sporurile sau să corecteze modul în care acestea sunt acordate.

„În momentul în care ai niște sporuri generalizate pentru toți angajații dintr-o categorie socio-profesională este evident pentru toată lumea că acelea nu sunt sporuri. Sunt niște majorări salariale mascate... Sunt sporuri care trebuie să fie acordate în sumă fixă, pentru că sunt pentru aceleași categorii de risc sau pentru aceleași tipuri de compensații. Dacă rămân alte sporuri suplimentare, să nu depășească 20% din salariul de bază".

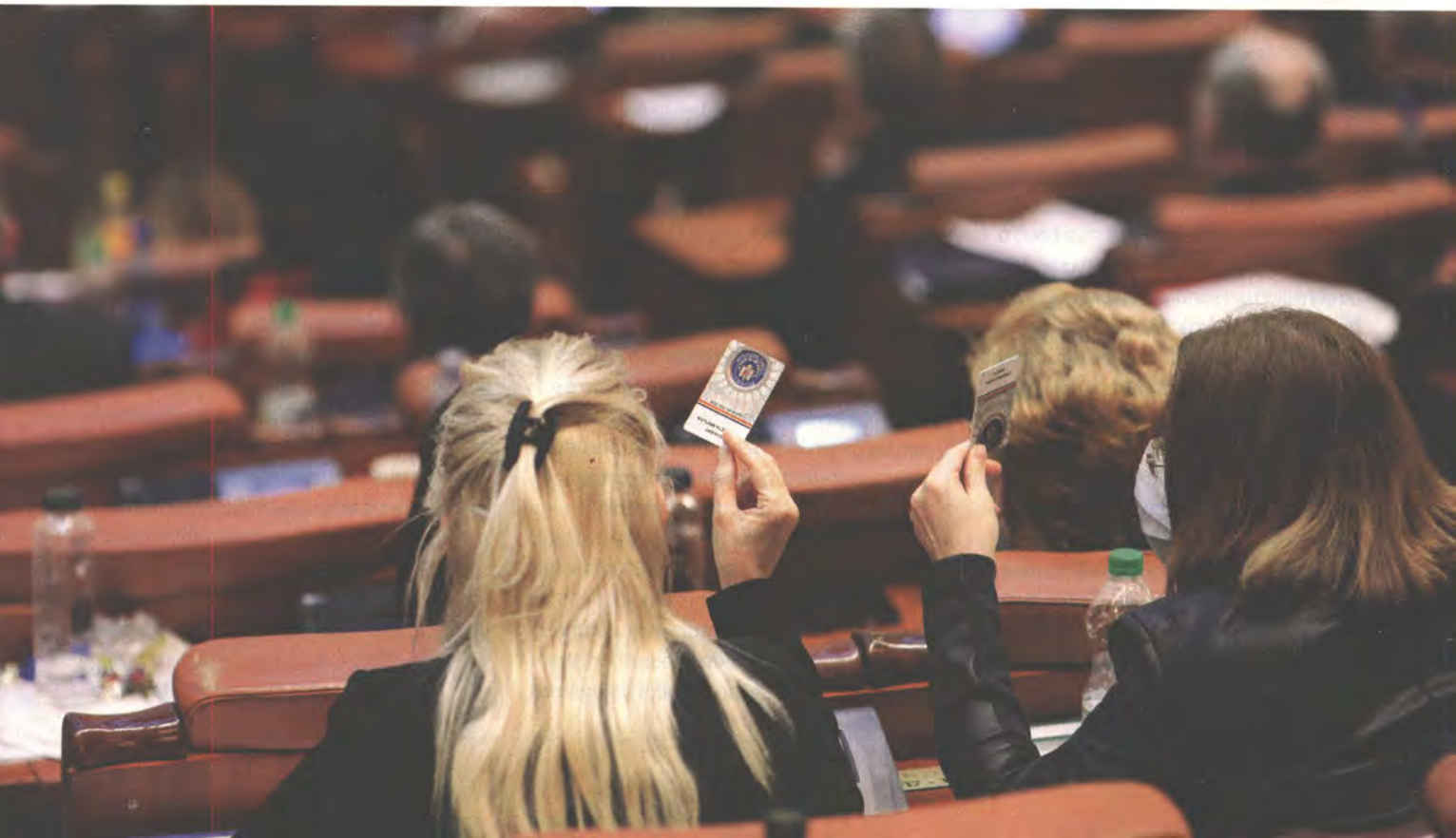

RĂZVAN CHIRUȚĂ

Istoria îi ține minte doar pe cei care fac, nu pe cei care ar fi vrut, dar „nu au fost lăsați“

Nu am nici o îndoială că Vlad Voiculescu a venit la Ministerul Sănătății cu gândul să schimbe lucrurile în bine. Îl urmăresc de multă vreme și știu că e un om cu foarte bune intenții. Din păcate, în politică, asta nu e de ajuns.

Vlad Voiculescu nu a fost demis pentru că a luptat cu mafia din spitale, așa cum susțin fanii domniei sale (el nu a pretins asta niciodată). Nu este cel mai lințat politician din România, așa cum se plâng adepții fostului ministru al Sănătății.

Și-a pierdut funcția pentru că a avut un mandat de patru luni neașteptat de slab. Singurele sale realizări de când a revenit la Ministerul Sănătății au fost deschiderea centrelor de vaccinare cu circuit închis (dar care acum sunt evitate de cei care vor să se vaccineze, pentru că se mișcă prea lent prin comparație cu, de exemplu, centrul de la Romexpo) și transparentizarea listelor de vaccinare. În rest, Vlad Voiculescu, un om pe care, insist, îl apreciez, nu a ținut-o decât din gafă în gafă. S-a înconjurat de 21 de consilieri personali. O cifră de neînțeles pentru mine. Au fost atât de mulți că nici măcar nu reușea să discute cu toți, dovadă că unul dintre ei, Răzvan Chereches, s-a retras pentru că nu era băgat în seamă.

Alții nu s-au dovedit prea competenți, dovadă alerta de securitate declanșată de Ștefan Voinea când a vrut să acceseze un portal al Ministerului Sănătății din afara instituției, printr-un VPN din Germania.

În plus, știu din surse sigure că prea puțini din Ministerul Sănătății treceau de acest zid al consilierilor onorifici de care se înconjurase. Nici măcar angajații care se ocupau de comunicare nu reușeu mereu. Iar purtătorul de cuvânt a demisionat după numai o lună. Nu știu ce au văzut fanii lui Vlad Voiculescu - a căror nevoie acută pentru o figură providențială o înțeleg, ne-am săturat cu toții de impostorii din administrația publică românească, dar eunu am găsit decât o singură dovadă că fostul ministru ar fi avut un plan de a lupta cu celebra mafie din sănătate: concursurile organizate pentru conducerile locale ale Caselor Județene de Sănătate. Dar atât. Mai mult, au dedus alții că asta ar fi parte dintr-un război cu hoții.

Vlad Voiculescu nu ne-a prezentat nici un plan concret despre cum vrea să reformeze sistemul de sănătate. Nu i-a cerut nimeni să modernizeze spitalele românești în patru luni, în plină pandemie, dar măcar să scrie concret pe hârtie ce are de gând.

Avem o comparație la îndemână chiar cu colegul său de partid Cătălin Drulă. Ministrul Transporturilor a făcut cât se poate de clar faptul că vrea să lupte cu mafia de la Metrorex. Și nu doar că s-a lăudat cu asta, dar chiar a și făcut pași concreți, până la momentul în care directorul de la metrou a scos ranga.

În schimb, Vlad Voiculescu ne-a transmis mai degrabă imagini de om ezitant, care e tot timpul în defensivă, nu în atac. Ne-a lăsat senzația că nu stăpânește tocmai domeniul pentru care se pregătise timp de patru ani. Și a arătat că nu știe să joace în echipă.

Desigur, nu e singurul vinovat pentru asta, căci e aproape greu spre imposibil să faci echipă cu Raed Arafat, de exemplu.

Dar până la urmă nu este acesta rolul unui lider, așa cum se consideră fostul ministru al Sănătății, să găsească puncte de legătură chiar și cu oameni cu care se comunică greu sau pe care nu îi place, dar de care are nevoie în drumul său spre administrarea unui domeniu incredibil de greu?

Nici măcar faptul că a fost cel mai lințat politician român nu e adevărat. Ați uitat deja de Viorica Dăncilă? Ați uitat cum îi vânam toți și cea mai mică greșeală, pentru a râde de ea, deși unele erau umane și i se puteau întâmpla oricui? Ați uitat cum toată presa în afară de cea finanțată de PSD scria non-stop despre fostul premier? Sau despre protestele de la Guvern? Ați uitat despre miile de meme de pe internet și ironii de pe FB?

Apoi, dacă intri în politică, ești pregătit și pentru linșaje mediatice. Peste tot în lume politicienii sunt criticați, înjurați, loviți cu ouă stricate.

Ce să mai zicem de Traian Băsescu, care a fost cu adevărat cel mai lințat politician al României? Președinte și-a urmat misiunea lui. Noi nu avem acum decât să îi judecăm faptele, dar nu l-ați văzut pe Traian Băsescu în vremea când era președinte plângând pe Facebook că unii răi îi ciobesc pe nedrept statuia. Sau, poftim, rămân în logica lui Dan Barna, misoginul: „Funcționăm ca bărbați de stat și mai puțin ca puștani de stat“.

Cu tot regretul pentru Vlad Voiculescu, în acest mandat la Ministerul Sănătății a fost mai mult puștan, decât bărbat.

Mesajul meu pentru Vlad Voiculescu e unul simplu și știu sigur că va înțelege bine ce spun: Istoria îi ține minte doar pe cei care fac, nu pe cei care ar fi vrut, dar „nu au fost lăsați“. N

RĂZVAN CHIRUȚĂ este redactor-șef al *Newsweek România*

VIN RUȘII!
Rusia masează trupe și tehnică de război la granița cu Ucraina » P.20

OVIDIU NAHOI

De ce Odesa nu e Crimeea

Odesa poate fi o nucă tare chiar și pentru puternica Rusie. Fondat la sfârșitul secolului al XVIII-lea de către împărăteasa Ecaterina cea Mare, după ce armatele imperiale au pus piciorul la Marea Neagră, orașul a fost de atunci fereastra deschisă a spațiului rus către Europa sudică.

Așa cum Sankt Peterburg, fondat la începutul aceluiași secol de către Petru cel Mare, reprezintă poarta spre Europa nordică.

În cazul Odesei se știe chiar și data punerii primei cărămizi: 7 iunie 1794. Împărăteasa nu s-a uitat la bani. A adus cei mai renumiți ingineri, arhitecți și administratori urbani ai vremii. Iar asta se vede și azi, pe străzile care le poartă numele: Richelieu, Frapolli, De Ribas...

Declarat porto franco, Odesa a reprezentat - și mai reprezintă și azi – poarta de intrare în spațiul rus a mărfurilor sosite dinspre lumea sudică.

Orașul a fost dintotdeauna dominat de o elită politico-economică animată de un puternic spirit independent și a devenit, cu timpul, locul în care orice este posibil.

Banii se fac repede aici, de unde și povestea banditului Ostap Bender din romanele lui Ilf și Petrov.

Cu siguranță, Odesa este un oraș de extracție rusă. Dar elita care face legea aici, după regulile ei, nu vrea ca altcineva să se i amestece în afaceri. Nici măcar Vladimir Putin. Statul ucrainean, mai liber (și mai slab) convine elitei odesite în mult mai mare măsură decât verticala puterii și sistemul oligarhilor patronate de Vladimir Putin.

„Banii iubesc liniștea", îmi spunea un vicepreședinte al Consiliului Regional, el însuși de etnie găgăuză, într-o vizită pe care am făcut-o acolo acum cinci ani. Iar rușii au constatat, pe pielea lor, că Odesa nu le este un teren prea prietenos.

În mai 2014, la puțin timp după anexarea Peninsulei Crimeea, o încercare de repetare a scenariului omuleților verzi în Odesa a eșuat într-un mod extrem de violent – vreo 40 dintre dintre agenții rușilor au ars de vii în clădirea Camerei de Comerț.

Dar cât de rus este cu adevărat orașul Odesa?

Peninsula Crimeea era locul însorit de retragere a elitei militare și de intelligence din Rusia – și aceasta este una din explicațiile pentru care operațiunea „omuleților verzi" a decurs atât de bine.

Cu Odesa e altceva.

Aici există un conglomerat de naționalități: ucraineni, ruși, români (cei mai mulți își zic „moldoveni"), polonezi, armeni, bulgari și, bineînțeles, evrei, care la sfârșitul secolului al XIX-lea construiau al doilea grup etnic al orașului.

Un recensământ din 2001 arăta că 60% din locuitorii orașului sunt ucraineni și doar 30% ruși.

În afară de bulgari (1,3%) și evrei, (1,2%), ponderea niciuneia dintre celelalte etnii nu depășea un procent.

Un studiu al Institutului Național Republican din 2015 dădea încă și mai mare procentul ucrainenilor (68%). Iar rușii reprezentau 25% din populația orașului.

Poziția strategică a Odesei este extrem de importantă. Orașul-port se află la mică distanță de Peninsula Crimeea, anexată de Moscova.

Poziția strategică a Odesei este extrem de importantă. Orașul-port se află la mică distanță de Peninsula Crimeea, anexată de Moscova.

O eventuală ofensivă rusească, soldată cu preluarea Odesei, ar da posibilitatea unei joncțiuni cu trupele ruse, izolate deocamdată în Transnistria. Calea Rusiei către gurile Dunării ar fi astfel deschisă.

Dar cucerirea și mai ales menținerea sub control a unui oraș în care trei sferturi dintre locuitori nu sunt ruși se poate dovedi o misiune dificilă. N

OVIDIU NAHOI este contributor al *Newsweek România*

RELAȚII SĂNĂTOASE

MOȘTENIREA LUI VOICULESCU: șefa de cabinet, fostă la Pfizer, vice la Agenția Medicamentului

Ex-ministrul Vlad Voiculescu a lucrat îndeaproape cu o fostă angajată a industriei farmaceutice.

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

FOSTUL MINISTRU AL SĂNĂTĂȚII, Vlad Voiculescu, și-a numit șefa de cabinet în funcția de vicepreședinte al Agenției Naționale a Medicamentului. Timp de opt ani, Alexandra Tamaș a reprezentat interesele companiei Pfizer România în relația cu instituțiile publice.

Acum, reprezintă interesul statului în relația cu foștii ei angajatori.

Alexandra Tamaș a reprezentat interesele companiei Pfizer România inclusiv în relația cu Ministerul Sănătății.

Compania Pfizer a primit anul trecut două contracte de la Ministerul Sănătății pentru livrarea vaccinului pneumococic în valoare de aproximativ 13,9 milioane euro.

Un alt contract, de 102 milioane euro, a fost semnat pentru achiziționarea vaccinului pentru COVID-19.

Organizația Magicamp, fondată de ministrul Vlad Voiculescu, a beneficiat de mai multe sponsorizări de la marile companii din industria farmaceutică, inclusiv de la Pfizer România.

Aproximativ 4.000 de medici și organizații din industria de sănătate românească sunt sponsorizate anual de gigantul Pfizer.

De la GSK la Pfizer

Alexandra Ioana Tamaș și-a început cariera în industria farmaceutică în 2010 la gigantul GlaxoSmithKline (GSK), ca specialist în relații externe ale companiei. Pe scurt, avea grijă ca politicienii și guvernul să asigure un mediu de afaceri durabil pentru ca firma la care lucra să își atingă obiectivele în afaceri. Se mai ocupa de dezvoltarea de parteneriate cu grupuri de susținere a pacienților.

De la GSK a plecat la Pfizer România, unde a fost numită manager pe afaceri publice. Se întâmpla în iunie 2014.

Ca manager pe zona publică a companiei Pfizer România, Alexandra Tamaș se ocupa de dezvoltarea și implementarea unor strategii care vizau conturarea politicii locale de sănătate și produsele farmaceutice. Mai exact, se ocupa de cartografierea și segmentarea părților interesate, analiza mediului politic, economic și medical, elaborarea și livrarea mesajelor companiei Pfizer, dar și constituirea de parteneriate.

Vlad Voiculescu nu mai este ministru, dar mâna sa dreaptă din Minister a rămas în sistem, la vârf

S-a concentrat în special pe oncologie ca domeniu terapeutic prioritar, a lansat inițiative de advocacy pentru a elimina blocajele politice pentru a îmbunătăți îngrijirea pacienților cu cancer. A colaborat inclusiv cu organizațiile care oferă sprijin pentru pacienții cu cancer.

De exemplu, pe 19 decembrie 2017, Alexandra Tamaș a fost la prezentă la sediul Ministerului Sănătății în calitate de reprezentant al Pfizer România. Acolo urma să se discute modificarea și completarea Ordinului ministrului Sănătății nr.861/2014 pentru aprobarea criteriilor și metodologiei de evaluare a tehnologiilor medicale.

Organizația lui Voiculescu, sponsorizată de Pfizer

Una dintre organizațiile sponsorizate de Pfizer România este MagiCamp, asociație înființată de fostul ministru Vlad Voiculescu de la Sănătate. De exemplu, în anul 2015, organizația lui Voiculescu a fost sponsorizată de Pfizer cu aproximativ 50.000 lei. Banii au fost alocați pentru organizarea unei tabere pentru copiii cu cancer.

Un an mai târziu, Pfizer România a mai plătit 22.000 lei. Ultima donație a fost făcută în 2019. Atunci, s-a donat suma de aproximtiv 23.500 lei.

Organizația MagiCamp a avut venituri fără scop lucrativ de aproximativ 18,5 milioane lei la finalul anului 2019. Excedentul bugetar la finalul anului 2019 a fost de peste 10 milioane lei.

Întrebată dacă, în calitate de manager la Pfizer România, a fost implicată în acordarea sponsorizărilor,

TRIO
Alexandra Tămaș, fosta șefă de cabinet a lui Vlad Voiculescu (sus), a trecut și pe la ex-ministrul Sănătății Victor Costache

Alexandra Tamaș a spus astfel pentru *Newsweek România*: „atribuțiile mele în cadrul companiei nu erau legate de sponsorizări, decizia de a sponsoriza o anumită organizație nu îmi aparținea".

Numită în CA-uri, comitete și comiții

Pe Alexandra Tamaș o regăsim angajată în noiembrie 2019 pe funcția de consilier personal al ministrului liberal Victor Costache la Sănătate. Ministrul Costache și-a dat demisia în martie 2020, în schimb Alexandra Tamaș s-a reorientat către secretarul de stat Nicolae Dragoș Garofil, de la PNL, care a decis să o angajeze tot pe funcția de consilier personal.

La data de 23 decembrie 2020, Vlad Voiculescu a fost numit ministru al Sănătății. În funcția de director de cabinet a numit-o tocmai pe Alexandra Tamaș. La solicitarea *Newsweek România*, Alexandra Tamaș a declarat că ministrul Vlad Voiculescu a numit-o începând cu 20 ianuarie 2021 și în Consiliul de Administrație al Agenției Naționale a Medicamentului.

Ce o recomanda pentru această funcție? „M-a recomandat experiența de peste 10 ani în sectorul public și privat", a spus Alexandra Tamaș.

Apoi, Voiculescu a decis să o numească în Comitetul de analiză, monitorizare și îndrumare a activităților derulate în cadrul proiectului „Reorganizarea Sistemului de transfuzie din România", finanțat prin Programul de Sprijin pentru Reforme Structurale pentru elaborarea planului de acțiune privind reorganizarea sistemului de transfuzie din România.

Întrebată dacă a reprezentat interesele companiilor din industria farmaceutică și dacă s-a întâlnit cu reprezentanții Pfizer în calitate de șefă de cabinet, Alexandra Tamaș a declarat că nu a promovat interesele niciunei companii din funcția de director de cabinet.

„Reprezentanții Pfizer România au participat la întâlniri la Ministerul Sănătății la care am fost prezentă și eu, printre alte persoane, întocmai cum am participat și la întâlniri cu alte companii din industria farmaceutică și nu numai, întâlniri care, de altfel, au loc în mod frecvent între autoritățile publice centrale și întreaga industrie din domeniul de sănătate", a mai spus aceasta.

Salariile de la Pfizer, în declarația de avere

Alexandra Tamaș și-a depus prima declarație de avere în ianuarie 2020. Ea a menționat în documentul public că a primit de la Pfizer România „salarii încetare contract de muncă" în cuantum de 83.526 lei. De la Universitatea Babeș Bolyai, Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, a mai luat un salariu de 1.284 lei. În plus, în baza unui contract de prestări servicii, a mai încasat 76.320 lei de la European Network for Smoking and Tobacco Prevention.

Soțul ei, Pompiliu Flaviu Tamaș, a încasat de la firma Aperio Intelligence România un salariu anual de 120.000 lei și dividende de 60.000 lei de la Teta Partners.

Mulțumiri pentru ministrul Voiculescu

Ministrul Vlad Voiculescu a decis să o numească pe șefa lui de cabinet în funcția de vicepreședinte al Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale din România (ANMDMR). Surse din cadrul Agenției susțin că Alexandra Tamaș urmează să preia funcția de președinte al Agenției după ce actualul președinte, Roxana Ștefania Stroe, ar urma să intre în concediu de maternitate.

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN; FACEBOOK / ALEXANDRA TĂMAȘ

LIANT. Alexandra Tamaș, fostă la Pfizer, instalată de Vlad Voiculescu la Agenția Medicamentului. Asociația Magic, fondată de Voiculescu, a primit sponsorizări de la Pfizer

Decizia de numire a Alexandrei Tamaș a intrat în vigoare pe 31 martie 2021. „Mă bucur să preiau această funcție și îi mulțumesc domnului ministru Vlad Voiculescu pentru încredere. ANMDMR este o instituție-cheie în sectorul de sănătate, mai ales în contextul pandemiei de COVID-19. Mă voi implica în continuare în întărirea rolului Agenției și în îmbunătățirea activității de asigurare a unor medicamente și dispozitive medicale sigure, de calitate și eficace, în folosul pacienților. Prioritățile noastre sunt atragerea de specialiști, stabilirea de noi parteneriate cu mediul academic, cu mediul privat și cu societatea civilă, precum și digitalizarea instituției", se menționează în comunicatul de presă emis de Agenția Națională a Medicamentului.

„Am acceptat propunerea ministrului Sănătății de ocupa această funcție vacantă având în vedere că ANMDMR este o instituție-cheie pentru asigurarea disponibilității medicamentelor și că am o experiență de peste 10 ani în domeniul acesta. (...) Mă voi implica în continuare în întărirea rolului ANMDMR și în îmbunătățirea activității de asigurare a unor medicamente și dispozitive medicale sigure, de calitate și eficace, în folosul pacienților", a declarat Alexandra Tamaș.

În comunicatul de presă emis de ANMDMR se mai menționează că Alexandra Tamaș a absolvit Facultatea de Relații Economice Internaționale din cadrul Academiei de Studii Economice (ASE) București, urmată de un master în Economie Politică la BI Norwegian Business School în Oslo, Norvegia, și două cursuri de politici publice la Georgetown University.

Soțul, într-o firmă britanică de intelligence

Aperio Intelligence este o firmă de investigații cu sediul la Londra, dar și-a deschis o filială și în Cluj. Filiala românească este condusă de Pompiliu Tamaș, soțul Alexandrei Tamaș, în timp ce organizația-mamă are în conducere ofițeri de informații britanici.

„Obținem informații discrete din rețeaua noastră globală de surse umane extinse, bine poziționate, credibile și verificate. Descoperirile noastre sunt analizate riguros pentru a prezenta o imagine transparentă și exactă a subiectelor cercetării. Completăm concluziile noastre folosind abilități și cunoștințe avansate de cercetare, efectuând investigații amănunțite ale înregistrărilor publice online, mai multe baze de date proprietare de specialitate și informații offline arhivate local", se menționează pe site-ul firmei de investigații.

Din aceeași sursă aflăm că Pompiliu Tamaș, înainte de a se alătura echipei de investigații, a lucrat ca ofițer politic în cadrul Ambasadei Marii Britanii la București. El are experiență în analiză politico-economică, în special pe servicii financiare și afaceri europene. Are o diplomă de licență în politică și economie obținută la Universitatea York și un master în studii internaționale la Academia Diplomatică din Viena.

Unul dintre fondatorii organizației este Adrian Ford, care anterior a lucrat timp de 20 de ani la KPMG, inclusiv 15 de ani experiență în echipa de investigații a KPMG din Marea Britanie. Șeful de operațiuni este Christopher Peters, care a obținut un masterat în Rusia. Oliver Brid, șeful de dezvoltare, a lucrat pentru fundația Prințului Charles ca director de dezvoltare. Tom Ready, șeful diviziei de Intelligence, a lucrat ca diplomat britanic, specializat pe Orientul Mijlociu. Este un vorbitor fluent de arabă care s-a ocupat de „Primăvara Arabă" în timp ce era trimis la ambasadele britanice din Iordania și Riad. Are experiență în tratarea unora dintre cele mai provocatoare domenii ale politicii externe și a terorismului britanic. Este pe jumătate italian și, de asemenea, vorbește franceză și spaniolă avansate.

Directorul de investigații al firmei, Paul Doran, a lucrat pentru guvernul britanic în domeniul securității și serviciilor de informații, specializat pe zona Asia de Sud. El a efectuat investigații transfrontaliere în Europa, Asia și America Latină.

Alexandra Tamaș este foarte bine conectată, inclusiv prin soț, la companii foarte influente, unele de intelligence

FOTO: GOOGLE MAPS; FACEBOOK/ASOCIAȚIA MAGIC; INQUAM PHOTOS/GEORGE CĂLIN

Sponsorizările Pfizer, compania de un miliard de lei

În jur de 4.000 de medici primesc bani anual de la companie, dar și multe organizații.

CÂTEVA MII DE MEDICI ȘI asociații profesionale ale medicilor au fost sponsorizate anual de Pfizer România, unul dintre giganții din industria farmaceutică. Chiar și asociația ministrului Vlad Voiculescu a fost sponsorizată de compania Pfizer, care a depășit în anul fiscal 2019 o cifră de afaceri pe piața românească de peste un miliard de lei.

Pe site-ul Agenției Naționale a Medicamentului este publicată lista anuală a medicilor care au fost sponsorizați de companiile farmaceutice. Compania Pfizer România a sponsorizat în anul 2019 nu mai puțin de 3.867 de medici și organizații de profil. Cu un an mai devreme, adică în 2018, pe lista de sponsorizări a companiei s-au aflat nu mai puțin de 5.233 de entități. În anul 2017, compania a acordat 3.047 de sponsorizări iar în 2016 au fost 3.983 de sponsorizări.

În perioada 2016-2019, Pfizer România a acordat în total 16.130 de sponsorizări. Media anuală e de aproximativ 4.000 pe an. Pentru ce a dat bani Pfizer? De exemplu, medicul Andra Rodica Bălănescu a primit 11.250 lei pentru că a fost speaker la un eveniment. Medicul Claudiu Ionuț Stoicescu de la Spitalul de Urgență București a primit pe firma sa, Upcore Concept, nu mai puțin de 12 contracte de sponsorizare în cuantum de 37.800 lei. Banii au fost împărțiți în contracte de 2.700 și 5.400 lei. Cele două exemple au fost alese la întâmplare. Medicul Bălănescu este prima pe lista de sponsorizări, iar firma medicului Stoicescu este ultimul.

13,9 milioane euro pe vaccinul pneumococic

În 2017, Ministerul Sănătății a semnat un acord-cadru cu Pfizer România în baza căruia urma să achiziționeze vaccinul pneumococic conjugat cu 13 valențe prin care să fie prevenite boli precum pneumoniile, septicemiile, meningitele pneumococice și otitele. Vaccinul pneumococic se administrează copiilor în mod gratuit, conform schemei de vaccinare, în cabinetul medicului de familie.

„În rândul copiilor, bolile pneumocice pot provoca afecțiuni grave sau chiar decese. Conform datelor oficiale, țara noastră înregistrează cea mai ridicată rată de mortalitate infantilă dintre statele membre ale Uniunii Europene, iar pneumonia – o boală prevenibilă prin vaccinare – constituie principala cauză de deces la copiii cu vârsta mai mică de 5 ani", anunța Ministerul Sănătății după semnarea acordului cadru.

Instituția a cumpărat în mai 2020 vaccin pneumococic în valoare de 26.552.400 lei. Câteva luni mai târziu, pe 24 noiembrie, a mai comandat un lot de vaccin în valoare de 40.135.849 lei, conform datelor obținute de la Ministerul Sănătății.

102 milioane euro pe vaccinul anti-COVID-19

Newsweek România a dezvăluit că țara noastră, prin Ministerul Sănătății, a semnat un contract de 102 milioane euro pentru achiziționarea a 8,5 milioane de doze de vaccin anti-COVID-19 de la Pfizer/BioNTech. Adică la 12 euro fără TVA pentru fiecare doză de vaccin. Prețul și detaliile contractului au fost stabilite în urma negocierilor dintre Comisia Europeană și reprezentanții companiei Pfizer/BioNTech. Fiecare stat membru a plătit vaccinul anti-COVID-19 din bugetul propriu.

Pfizer România SRL este deținută de Pfizer Global Holdings B.V. din Olanda și Pfizer Shareholdings Intermediate din Luxemburg. Consiliul de Administrație al filialei din România este condus de Mirela Iordan. Conform datelor de la Registrul Comerțului, în anul fiscal 2019, Pfizer România a raportat 205 angajați, o cifră de afaceri netă de peste 1,033 miliarde lei și un profit de aproximativ 27 milioane lei. N

PFIZER/BIONTECH
Primele doze de vaccin anti-COVID-19 au ajuns în România la Institutul „Cantacuzino" în decembrie 2020

Remdesivir salvează pacienții, dar omoară bugetul

Tratamentul cu medicamentul cel mai des folosit este usturător de scump. România a plătit prețul.

31.125.000 EURO. ATÂT A PLĂTIT până acum Ministerul Sănătății pentru a achiziționa 88.948 de flacoane de Remdesivir pentru pacienții cu coronavirus de la compania americană Gilead Sciences. România urmează să mai cumpere Remdesivir în valoare de 90 de milioane de lei în cursul acestui an.

Specialiștii susțin că Remdesivirul este însă un preparat extrem de controversat. Institutul Robert Koch, de pildă, îl recomandă, dar are rezerve. În SUA și Uniunea Europeană este folosit în tratamentul contra COVID-19. Prețul ridicat al Remdesivirului a dat naștere la o serie de controverse. O analiză a cercetătorilor britanici, citată de revista germană „Der Spiegel", a calculat că prețul de producție al unei doze de Remdesivir ar trebui să fie de doar 8 euro. Administrația SUA a cumpărat medicamentul cu 390 dolari pe doză. Tratamentul standard pentru pacienții cu COVID-19 prevede folosirea a șase doze. Ceea ce înseamnă costuri de 2.340 dolari pentru fiecare pacient cu COVID-19. În cazul tratamentului lung cu 11 doze, una pe zi, costurile ajung la 4.290 de dolari.

350 euro pe doza de un dolar

Comisia Europeană a anunțat pe 29 iulie 2020 că a semnat un contract cu compania Gilead Sciences pentru a asigura dozele de tratament cu Veklury, numele medicamentului Remdesivir, primul autorizat la nivelul Uniunii Europene pentru tratamentul împotriva COVID-19.

PROFIT
Remdesivir este, în pandemie, unul din cele mai eficiente medicamente din punct de vedere financiar pentru compania producătoare

Contractul inițial avea o valoare de 63 de milioane euro pentru a asigura tratamentul a 30.000 de pacienți. Costul pe pacient a fost calculat la 2.100 euro, adică 350 de euro pentru fiecare doză de Remdesivir.

„Autorizația de introducere pe piață în UE a fost acordată cu date mai puțin complete decât se preconizează în mod normal. Estimările arată că costul real de producție al Remdesivirului este mai mic de un dolar pe zi sau mai puțin de cinci euro pentru un curs de tratament de cinci zile", anunța Comisia Europeană.

Contractele semnate de Ministerul Sănătății

Ministerul Sănătății a anunțat în toamna anului trecut că România va beneficia în primă fază de 25.157 de flacoane de Remdesivir în urma negocierii contractului de Comisia Europeană. Conform informațiilor obținute de *Newsweek România* de la Ministerul Sănătății, pentru primul lot de Remdesivir s-au plătit de la bugetul de stat 47.615.451 lei pentru achiziția a 28.343 de flacoane, în octombrie 2020.

Alte 35.603 de flacoane au fost cumpărate pe 24 noiembrie 2020, cu prețul de 59.813.340 lei. La finalul anului, pe 24 decembrie, a fost plătit un nou lot de 25.002 flacoane de Remdesivir cu suma de 42.003.750 lei.

Cei aproximativ 150 milioane lei, adică 31,125 milioane euro, au fost plătiți integral de la bugetul statului, nu din banii comunității europene.

FOTO: OPTOMETRYTIMES.COM; GOOGLE MAPS

Cine încasează de patru ori mai mult decât Pfizer

Alliance Healthcare are o cifră de afaceri de aproape patru miliarde de lei în România.

ROMÂNIA S-A CONFRUNTAT CU o criză de proporții generată de lipsa vaccinului antigripal în campania de vaccinare din 2020. Principalul furnizor contractat de Ministerul Sănătății a fost compania Alliance Healthcare, care a primit contracte de peste 19 milioane euro.

Compania cu o cifră de afaceri de peste 3,784 miliarde lei a fost penalizată cu exact 2.233,97 lei pentru întârzieri la livrarea vaccinurilor (aproximativ 450 de euro).

La fel ca și celelalte companii mari din industria farmaceutică, Alliance Healthcare a acordat în anul 2019 multe sponsorizări medicilor și asociațiilor din România.

Penalizări penibil de mici

Cererea pentru vaccinul antigripal a explodat în anul 2020 pe fondul pandemiei de coronavirus. Ministerul Sănătății anunța că în cadrul campaniei de vaccinare antigripală gratuită sunt imunizate cu prioritate persoanele cu vârsta de peste 65 de ani, cu boli cronice, în special boli respiratorii și cardiovasculare.

Pentru achiziția vaccinului gripal tetravalent, Ministerul Sănătății a semnat cinci contracte cu firma Alliance Healthcare, trei cu Unifarm și două cu Farmexim. Valoarea cumulată a contractelor semnate în 2020 cu Alliance Healthcare se ridică la puțin peste 19 milioane euro. Pentru întârzieri în livrarea vaccinului i s-au impus penalități de 2.233,97 lei, adică în jur de 450 de euro.

Farmexim a semnat două contracte, în valoare de 4,433 milioane euro, însă i s-au impus penalități de întârziere în cuantum de aproximativ 45.000 lei. Nici compania statului, Unifarm SA, nu a scăpat de penalități. A vândut Ministerului Sănătății vaccinuri gripale tetravalente în valoare de 4,71 milioane euro. Iar cuantumul penalităților a fost de 94.897 lei. Compania Unifarm a vândut Ministerului Sănătății și doze de vaccin hexavalent în valoare de 15,65 milioane euro. Alliance Healthcare a mai vândut vaccinul diftero-tetanic pertussis acelular în valoare de 7,4 milioane euro și vaccin hepatic B pediatric în valoare de 726.000 euro. Pentru livrarea cu întârziere a ultimului tip de vaccin, Ministerul Sănătății a impus penalități de 19.820 lei.

Cu venituri de peste 800 de milioane de euro anual în România, Alliance Healthcare este un gigant de nedoborât

Cifră de afaceri de aproape patru miliarde

Alliance Healthcare are ca acționari alte două firme: Alloga Logistic România și Superior Acquisitions Limited, din Marea Britanie, și este condusă de Iulian George Trandafir. În anul fiscal 2019, Alliance Healthcare a avut o cifră de afaceri netă de peste 3,784 miliarde lei și un profit net de peste 77 milioane lei cu un număr mediu de 916 angajați.

Compania sponsorizează anual medicii români. Pe lista asociațiilor sponsorizate de Alliance Healthcare se află, de exemplu, Asociația Inițiativa Pacientului 2.0 care a primit în jur de 10.000 euro pentru susținerea organizării unei campanii de prevenție, educare și informare despre diabet.

Asociația Suryam a primit în jur de 4.500 de euro pentru organizarea unei conferințe de farmacoeconomie și management sanitar.

Colegiul Farmaciștilor din România a primit în jur de 5.800 euro pentru organizarea Galei Farmaciștilor, în timp ce Asociația Medicilor de Familie București – Ilfov a primit peste 6.000 de euro pentru organizarea conferinței „Medicul de familie – practician și manager".

La evenimentul „Neonatology Guidelines", organizat la Eforie Nord în perioada 17-19 mai 2019, mai mulți medici au fost renumerați pentru că au fost „speakeri" la conferință. De exemplu, medicul Adrian Crăciun a fost renumerat cu puțin peste 8.000 lei, Claudia Monica Nicolae - cu 7.080 lei, Mirela Siminel - cu 1.888 lei, Anca Maria Iordache - cu 8.024 lei. N

ȘICANE ȘI ORGOLII
Ruptura dintre Florin Cîțu și Vlad Voiculescu a venit la finalul unui șir lung de conflicte între cei doi, șicane și aroganțe.

POLITICĂ

EFECTUL DE DI

Demiterea lui Vlad Voiculescu, ministrul Sănătății pe care chiar liderul USR l-a comparat cu un diamant, provoacă prima fisură în coaliția aflată la putere.

GUVERNAREA PNL-USRPLUS-UDMR a reușit contraperformanța ca, după doar 113 de zile de la preluarea puterii, să intre în prima criză majoră.

Demiterea ministrului Sănătății, Vlad Voiculescu, era însă previzibilă după numeroasele ciocniri pe care acesta le avusese deja cu premierul Florin Cîțu. La ora redactării acestui articol, criza era departe de a se fi încheiat.

Singura certitudine, confirmată de toate sondajele publicate în această perioadă: toate partidele aflate la guvernare pierd din intenția de vot, în timp ce PSD și AUR cresc. Formațiunea lui George Simion ar ajunge al treilea partid parlamentar, dacă duminică ar avea loc alegeri.

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

Newsweek România vă prezintă cauzele acestei crize guvernamentale: bătăliile interne din PNL și USRPLUS, precum și miza anului 2024, când au loc alegeri locale, parlamentare și prezidențiale.

PNL: Bătălia Cîțu-Orban

Aparent, Ludovic Orban îl susține pe Florin Cîțu. În realitate, liderii liberali nu s-au năpustit la televiziuni să-l apere pe premier, așa cum au făcut cei din USRPLUS, care și-au folosit toată forța mediatică pentru a susține poziția lui Vlad Voiculescu – s-au plâns, neoficial, demnitari din Executiv.

AMANT

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

De altfel, de mai multe săptămâni, mai mulți miniștri liberali se plâng, în ședințele Biroului Permanent, că partidul nu se află alături de ei. Miza acestei bătălii este președinția PNL. Tabăra Orban nu-l atacă pe Cîțu, dar nu face mai nimic ca să-l sprijine, îl lasă să se uzeze. Congresul PNL pare să fi fost amânat pentru 2022, când se speră că va trece pandemia, ceea ce-l va ajuta pe Cîțu, dacă rămâne premier: el controlează bugetul și poate să-i aducă pe de partea sa pe baronii partidului.

113 de zile au trecut de la preluarea puterii de către PNL, USRPLUS și UDMR până la prima criză politică majoră

În consecință, Orban nu poate decât să se bucure dacă actualul premier este forțat să plece înainte de viitorul congres al PNL. Nu este clar însă în ce măsură ar accepta președintele Iohannis să-l nominalizeze premier pe Ludovic Orban.

USR PLUS: Cioloș vrea președinția țării

Și-n USRPLUS se desfășoară o bătălie pentru șefia formațiunii, dar aici nu sunt mari șanse ca Dacian Cioloș să-l bată pe Dan Barna. Problema este candidatul formațiunii, în 2024, pentru președinția României, iar fostul premier tehnocrat este decis să-și încerce șansa. Din această perspectivă, în această criză guvernamentală, poziția taberei PLUS este mai dură decât cea a useriștilor.

Între demnitarii USR din cabinetul Cîțu sunt mai mulți care ar vrea să-și continue proiectele, nu să se sacrifice din solidaritate cu Voiculescu. Unul dintre ei, Cristian Ghinea, a abandonat un post bun, de europarlamentar, plătit cu circa 7.000 de euro pe lună, pentru a fi ministru. Dacă partidul său pleacă de la putere, Ghinea riscă să rămână șomer. Pe de altă parte, Barna nu-și poate permite nici o secundă să arate că l-ar fi abandonat pe Voiculescu de dragul funcțiilor în Guvern.

Cartea nu prea secretă a lui Iohannis

Până la ora redactării acestui articol, președintele Iohannis nu a avut nici o intervenție publică în legătură cu criza politică. Însă nu este un secret că încă de la finalul anului 2020, nu l-a mai dorit pe Ludovic Orban în poziția de premier, iar prima sa opțiune pentru conducerea Guvernului ar fi fost generalul Nicolae Ciucă.

Încă din decembrie 2020, USRPLUS s-au opus acestei variante, arătând că ar prefera un civil – chiar dacă Ciucă este acum, oficial, în rezervă și membru al PNL, ceea ce statutul de militar nu i-ar fi permis.

Între timp, tensiunile dintre ministrul Apărării și USRPLUS s-au accentuat, Vlad Voiculescu atacând în repetate rânduri modul în care instituția militară a coordonat procesul de vaccinare și sugerând că ministerul Sănătății ar trebui să coordoneze acest proces. Ciucă a negat existența unui conflict și nu a escaladat disputele.

AUR, medalia de bronz

„Începând din februarie 2021, AUR este al treilea partid din România în ceea ce privește intenția de vot, aproape dublându-și scorul obținut la alegerile din urmă cu 4 luni. Sunt tare curios cum vor arată cifrele peste o luna, după isprăvile politice recente", a anunțat, pe Facebook, sociologul Remus Ștefureac. El a prezentat un sondaj INSCOP care arată că AUR are o intenție de vot de 15,3%, în timp ce USR este la numai 14,2%. Potrivit sondajului, PSD era pe primul loc cu o intenție de vot de puțin peste 30%, în timp ce PNL ar colecta doar 26,3% din voturi.

Pe de altă parte, AUR a exclus-o pe Diana Șoșoacă, un alt personaj cu o ascensiune fulminantă, pe fondul pandemiei. „Nu cred că ati văzut vreodată un politician atât de promovat de televiziuni ca și senatoarea Diana Ivanovici Șoșoacă. Și nici așa o creștere de Făt Frumos în notorietate și încredere", avertiza, în februarie, sociologul Vasile Dîncu, președinte al Consiliului Național al PSD.

MAREA NEAGRĂ

Vin rușii!

Rusia masează trupe și tehnică de război la granița cu Ucraina. Nimeni nu știe cu adevărat dacă este preludiul unei operațiuni militare de amploare sau pregătirea terenului pentru o negociere politică de pe poziții de forță. Totuși, Rusia a mers prea departe pentru a-și strânge pur și simplu bagajele și a pleca acasă cu mâna goală.

VLADIMIR PUTIN

DE CÂTEVA SĂPTĂMÂNI, O SERIE DE RAPOARTE MILITARE, inclusiv videoclipuri și fotografii, distribuite pe rețelele de socializare, indică o desfășurare militară semnificativă atât în Crimeea – care găzduiește flota rusească de la Marea Neagră - cât și lângă granița dintre Rusia și Donbas, zona de conflict din estul Ucrainei, și chiar mai la nord.

Președinția ucraineană reclama încă de acum două săptămâni că Rusia a comasat peste 40.000 de soldați în apropierea frontierei estice a Ucrainei și alți 40.000 în Crimeea. De atunci, numărul militarilor și cantitatea de echipament au crescut semnificativ.

Potrivit grupului rus Conflict Intelligence Team, armata rusă a înființat o tabără și în apropierea localității Maslovka din regiunea Voronej, care include inclusiv un spital de campanie. Iar grupul britanic Janes vorbește despre prezența unor sisteme de comunicații cu rază lungă, care ar sugera o desfășurare masivă a trupelor, pe un teritoriu întins.

Un alt semnal care a provocat îngrijorare a fost declarația din 8 aprilie a adjunctul șefului Administrației prezidențiale de la Moscova, Dmitry Kozak, potrivit căruia „Rusia va fi nevoită să-și apere cetățenii în Donbas, în cazul în care situația de acolo se va dezvolta după scenariul de la Srebrenitsa din fosta Iugoslavie".

Dar are Rusia cu adevărat intenția de a desfășura un conflict pe scară largă împotriva Ucrainei?

Pentru unii analiști, desfășurarea militară, chiar dacă impresionantă la prima vedere, este totuși prea mică pentru o ofensivă extinsă și de lungă durată.

Analiștii cred că Kremlinul își arată mușchii în încercarea de a revigora discuțiile de pace și de a testa angajamentul noii administrații americane față de Kiev.

Surpriza Zelenski pentru Putin

Există, desigur, nemulțumiri mari la Moscova în ceea ce privește Ucraina. Vladimir Putin se aștepta ca un Volodymir Zelenski lipsit de experiență să cedeze pretențiilor Rusiei și să accepte un statut special pentru regiunile Donețk și Luhansk în cadrul Ucrainei, astfel încât să poată zădărnici orice mișcare a Kievului în direcția Occidentului.

Și nu numai că liderul de la Kiev nu a răspuns acestei pretenții a Moscovei, dar, recent, guvernul său a ridicat licența de emisie a unor posturi TV pro-ruse. Un afront pentru cel care se consideră apărătorul rușilor de pretutindeni.

Vladimir Putin se vede în situația de a nu fi obținut nimic de la Ucraina lui Zelenski. Este supus în continuare sancțiunilor occidentale, se află la un minim de popularitate în țară și acum a mai apărut, în plus, Joe Biden la Casa Albă – un președinte american care mizează pe refacerea unității Occidentului.

DE

OVIDIU NAHOI

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

Sursa: Consiliul Național al Securității și Apărării din Ucraina

BBC

Și atunci, să fie forța ultima soluție? Tocmai situația de acum a Rusiei ar fi principalul argument împotriva unei soluții militare.

Cu toate acestea, Rusia masează în mod evident trupe în regiune și a avertizat Occidentul, în termeni foarte duri, să nu facă vreo mișcare similară, altfel vor fi consecințe. Asta poate indica faptul că Moscova se află în căutarea unui pretext pentru o intervenție mai amplă.

Oare atacarea Poloniei de către Germania nazistă, la 1 septembrie 1939, n-a venit după un pretext invocat de Adolf Hitler? Istoria a dovedit că incidentul de frontieră care a precedat atacul fusese regizat de naziști.

Potrivit Ucrainei, Kremlinul ar putea căuta un pretext pentru a lansa o operațiune militară majoră.

În această situație, Kievul a trecut la o amplă acțiune diplomatică.

Turcia sprijină Ucraina, împotriva Rusiei

A primit sprijinul Angelei Merkel, care i-a cerut lui Vladimir Putin să-și reducă prezența militară la granițele Ucrainei. Statele Unite au declarat că sunt „din ce în ce mai îngrijorate de escaladarea recentă a atacurilor rusești în estul Ucrainei".

De asemenea, vor trimite două nave de război în Marea Neagră, prin strâmtoarea Bosfor. Într-o încercare de a detensiona situația, președintele Joe Biden i-a propus omologului său rus Vladimir Putin să organizeze o reuniune la nivel înalt „într-o țară terță" în „următoarele luni", pentru a „construi o relație stabilă și previzibilă cu Rusia", a anunțat Casa Albă.

Zelenski a marcat un punct important atunci când a obținut sprijinul președintelui turc Recep Tayyip Erdogan. Liderul de la Ankara a reafirmat nerecunoașterea anexării Crimeei și sprijinul pentru integritatea Ucrainei. Deși Rusia și Turcia cooperează în multe dosare internaționale, iar cei doi lideri își sprijină reciproc regimurile autoritare, semnalul Ankarei este acum clar: niciun pas în plus din partea rușilor la Marea Neagră.

Oare atacarea Poloniei de către Germania nazistă, la 1 septembrie 1939, n-a venit după un pretext invocat de Hitler?

Același sprijin pentru Kiev a fost exprimat de Uniunea Europeană și NATO. Într-o întâlnire cu liderul ucrainean, la sediul Alianței din Bruxelles, secretarul general Jens Stoltenberg a cerut dezescaladarea militară și a precizat că doar NATO va decide dacă Ucraina este pregătită să devină stat membru.

Sub amenințarea rusă, președintele ucrainean a cerut aproape cu disperare primirea țării sale în Alianța Atlantică. O evoluție care ar irita și mai mult Moscova.

În mod oficial, Moscova a atras atenția asupra unor „consecințe ireversibile pentru statul ucrainean" în cazul aderării la NATO.

Și dacă, totuși, va fi război?

Experții militari estimează, în acest caz, un posibil front sudic pentru preluarea vecinătății nordice a Crimeei și accesul la apa Niprului. O resursă vitală pentru peninsula anexată, care

resimte din greu lipsa apei. Apoi, frontul ar putea înainta, de ce nu, pe linia Kherson, Nikolaev, până la Odesa și, apoi, spre nord, eventual până la realizarea unei joncțiuni terestre cu regiunea transnistreană.

Spre vest, ofensiva ar putea continua până în Bugeac, la gurile Dunării, în vecinătatea României. Iar un scenariu extins – și mai puțin probabil - ar putea viza chiar un front nordic, dinspre Voronej până în capitala Kiev.

Scenariul militar poate părea unul hazardat, cu atât mai mult cu cât Rusia apare în acest moment ca fiind lipsită de orice sprijin internațional. Moscova a surprins însă de mai multe ori cu mișcări curajoase, cum a fost anexarea Crimeei prin trimiterea în regiune a „omuleților verzi", soldați fără însemne, care au preluat imediat regiunea. Sau alimentarea insurgențelor din Harkov și Lugansk.

Ceva, totuși, ar fi diferit de data aceasta. Înaintând mai adânc în teritoriul ucrainean, armatele ruse vor da peste regiuni mai diversificate etnic, în care sprijinul pentru Kremlin este departe de a fi covârșitor, așa cum se întâmpla în Crimeea sau Donbas.

Apoi, armata ucraineană este astăzi într-o situație cu mult mai bună decât în 2014, grație sprijinului occidental. Rusia rămâne, desigur, o forță, dar ucrainenii pot opune o rezistență îndelungată și, mai cu seamă, sunt capabili să provoace mari pierderi invadatorilor.

Un atac de amploare în Ucraina ar putea semăna foarte puțin cu plimbarea de plăcere din Georgia (2008) și nici măcar cu confruntarea din Donbas, unde Rusia se folosește de interpuși și formațiuni de mercenari.

Da data aceasta, Rusia s-ar vedea nevoită să acționeze cu armata regulată. Va apărea în ochii întregii lumi ca agresor, iar pierderile pe care ucrainenii ar putea să i le provoace vor face ca operațiunea să semene mai degrabă cu cea din Afganistan, din anii 1980.

Eșecul Afganistan

În decembrie 1979, URSS intra în Afganistan pentru a susține un regim de orientare marxistă, confruntat cu insurgența mujahedinilor. Regimul a fost menținut timp de aproape un deceniu, dar, în cele din urmă, trupele sovietice aveau să se retragă.

Pierduseră peste 14.000 de oameni, iar societatea nu mai accepta prețul. În urmă a rămas un război civil ale cărui repercusiuni se fac simțite și azi. Așa s-a scris povestea unei intervenții prin care un regim sovietic în stagnare căuta revitalizarea. Dar care, până la urmă, nu a făcut decât să-i grăbească prăbușirea.

Să ignore, oare, Vladimir Putin, această amară lecție a istoriei?

Nu odată, liderii autoritari s-au dovedit prea aroganți pentru a mai ține seama de trecut. În plus, Moscova a mers acum prea departe cu amenințarea de război pentru a-și strânge pur și simplu echipamentele și a se retrage acasă cu mâna goală.

RĂZBOI
Președintele Vladimir Zelenski (dreapta), în timpul unei vizite la cel de-al 66-lea spital al armatei mobile ucrainiene, din Donețk. O fată în fața unei case distruse de o rachetă, în aceeași regiune (jos).

Regiunea Arctică, următoarea frontieră?

Rusia revendică la Națiunile Unite noi zone ale platformei continentale din Oceanul Arctic. Conform unei comunicări oficiale a Moscovei din 31 martie, aceste revendicări se suprapun cu cele din Canada și Danemarca. Rusia împarte Arctica cu Canada, Danemarca, Norvegia și SUA. Studiile geologice americane arată că Arctica deține 13% din petrolul nedescoperit din lume și 30% din resursele de gaze naturale.

Statele au dreptul la un platou continental la 200 de mile marine de coasta lor, iar pretențiile la zone dincolo de aceasta trebuie să fie susținute de date științifice.

O comisie a ONU a respins revendicările Rusiei din 2001 referitoare la zona de larg. Dar Rusia a depus noi revendicări, inclusiv 1,2 milioane de kilometri pătrați de teritoriu, în 2015. Extinderea cererii rusești face parte din cea mai recentă strategie a Rusiei pentru regiunea nordului îndepărtat, care urmărește extinderea cererii sale privind zona economică exclusivă la platforma continentală. Iar rapoarte militare indică faptul că Rusia desfășoară manevre masive în Arctica și organizează noi baze militare cu arme avansate pe coasta sa arctică.

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

Precedentul 2008: atacarea Georgiei și pretextul de război

La 8 august 2008, Rusia surprindea pe toată lumea cu o vastă operațiune militară împotriva Georgiei, al cărei guvern liberal condus de președintele Saakașvili își manifesta deschis orientarea pro-NATO și Uniunea Europeană.

Pretextul intervenției ruse a fost întețirea schimburilor de focuri la linia de demarcație între teritoriul georgian controlat de Tbilisi și teritoriile separatiste Abhazia și Oseția de Sud. Guvernul lui Saakașvili a considerat că aducerea la ordine a teritoriilor separatiste și instalarea unei administrații care să coopereze cu Tbilisi reprezintă o afacere internă a țării sale, atâta timp cât garanta securitatea celor 500 de militari ruși considerați „trupe de menținere a păcii". Un calcul care s-a dovedit greșit – Rusia a intervenit, într-o operațiune amplă și coordonată.

Iar asaltul militar a fost amplificat de atacuri în spațiul cibernetic. Chiar din momentul invaziei, rușii au preluat controlul asupra spațiului cibernetic georgian, până acolo încât situl oficial al președinției georgiene a început să difuzeze imagini cu Adolf Hitler intercalate cu fotografii ale președintelui Saakașvili.

Desigur, au fost atacate situri ale Ministerului de Externe, Băncii Naționale, Parlamentului, Curții Supreme, Comisiei Centrale Electorale, dar și ale ambasadelor SUA și Marii Britanii.

Operațiunea, militară și cibernetică, a fost atât de bine organizată și a luat prin surprindere comunitatea internațională încât poate servi ca model pentru o următoare agresiune.

La 25 ianuarie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a condamnat Rusia pentru responsabilitatea în încălcările drepturilor omului în Oseția de Sud și Abhazia, în perioada august-octombrie 2008.

Urmează ca instanța de la Strasbourg să se pronunțe și în procesul intentat de Ucraina pentru anexarea Crimeei și agresiunea militară din Donbas. Dar Moscova a demonstrat de multă vreme că nu dă doi bani pe deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului.

COVID-19

Rețeta Texasului: vaccinare și libertate

Din 10 martie, statul american s-a redeschis. Toate restricțiile impuse de pandemia de COVID-19 au fost ridicate. Purtarea măștii nu mai este obligatorie. – *Mircea Marian*

Când guvernatorul texan Greg Abbott a luat această decizie, criticile nu mai conteneau. „Ultimul lucru de care avem nevoie este această gândire neanderthaliană că totul este în regulă, scoate-ți masca, uită-o", a declarat președintele Joe Biden. Democrații s-au opus vehement măsurilor lui Abbott, anunțând al treilea val al infectărilor și susținând că decizia va duce la pierderea de vieți. La patru săptămâni de la ridicarea restricțiilor, cazurile de noi infectări s-au prăbușit, la fel și decesele. Multe alte state au urmat, măcar parțial, exemplul Texasului și fie au eliminat obligativitatea purtării măștii – înainte sau după Paștele catolic și reformat, din 4 aprilie –, fie au ridicat restricțiile impuse în spațiile închise din restaurante.

Wyoming, de exemplu, a eliminat ambele tipuri de restricții în martie, dar a cerut ca măștile să fie păstrate în școli.

Newsweek România vă prezintă cum a acționat statul Texas și care sunt efectele economice.

Masca nu este obligatorie

Guvernatorul republican al statului Texas a spus că nimeni nu va fi pedepsit dacă nu poartă mască de protecție, dar el și alți oficiali au continuat să o folosească, multă vreme. Unele magazine le-au cerut clienților să o poarte, atunci când intră în contact cu personalul care deservește. De exemplu, la un restaurant din Denton, Texas, proprietarii au postat pe vitrină un anunț în care declară că vor impune o suprataxă de 50 de dolari la nota de plată pentru cei care nu poartă mască. Cei care comentează plătesc cu 75 de dolari în plus, a spus, în glumă, proprietarul restaurantului. Însă a explicat ulterior că cerința nu este atât de dură: îi roagă pe clienți să poarte mască măcar atunci când trec pe lângă o persoană care mănâncă și, în consecință, nu are mască. Alți proprietari ai unor afaceri care presupun contact direct cu clienții spun că, dacă aceștia îi întreabă dacă pot da jos masca, sunt de acord. La ora redactării acestui articol, multe alte state urmau exemplul Texasului și ridicau restricțiile: o cincime din statele SUA nu mai impun obligativitatea purtării măștii.

Vaccinare masivă

Statul Texas a început modest vaccinarea, dar, după ridicarea restricțiilor, s-a concentrat pe aceasta. Media vaccinărilor zilnice se apropie de 300.000, cu un vârf de peste 350.000. Se administrează și vaccinul Johnson&Johnson (o singură doză). Practic, zilnic se vaccinează circa 1% din populație, deci până la începutul lunii iunie ar putea să fie imunizată toată populația adultă. Experții spun că va fi nevoie de vaccinarea a minimum 75% din populație pentru a atinge imunitatea de turmă, dar 23% din populație o reprezintă cei sub 16 ani, pentru care n-a fost aprobată vaccinarea. Circa 61% din texani au declarat, potrivit unui sondaj de la final de februarie, că au încredere în vaccin. 15% din cei chestionați au spus că sunt deja vaccinați, 36% doreau să fie vaccinați, 16% nu erau siguri, iar 28% au anunțat că nu se vor vaccina.

(continuare în pagina 41)

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

RABLA 2021

GHIDUL CUMPĂRĂTORULUI

- Top 5 cele mai accesibile automobile de pe piață
- Hatch-uri, familiste, SUV-uri și SUV-ulețe. Idei de mașini clasice, hybrid și electrice pe toate gusturile

ROMÂNIA Newsweek

A 17-a ediție a pr

Programul de reînnoire a parcului auto, denumit generic Rabla, a ajuns în acest an la cea de-a 17-a ediție, fiind cel mai longeviv din Europa. Din 2004 până în prezent, românii au casat peste 650.000 de mașini vechi și au achiziționat circa 550.000 de autovehicule noi. Iar, în 2021, bugetul Rabla Plus, componenta programului destinată mașinilor electrice și plug-in hybrid, va fi aproape dublu decât cel din 2020.
– Răzvan Scăești eanu

RABLA A PORNIT MOTORUL ÎN 2004, coincidență sau nu, chiar în anul lansării primei generații Dacia Logan, la un preț de pornire de 5.800 de euro, cu o primă de casare în valoare de 3.000 de lei, care era echivalentă la acea vreme cu circa 1.000 de euro (în decembrie 2004, cursul valutar BNR era de 3,96 lei/euro). Șase ani mai târziu, prima de casare a fost înlocuită cu un tichet valoric de 3.800 lei (circa 880 euro, la un curs mediu de 4,3 lei/euro) și puteau fi folosite până la trei tichete la achiziția unei mașini noi. Iar, în 2013, a apărut primul stimul pentru cumpărarea unui autovehicul nou electric, un bonus de 500 de lei. Rabla Plus a debutat în 2015, cu cel mai generos ecobonus din Europa – 45.000 lei (aprox. 10.000 euro).

Rabla 2021 este menită să aducă un nou suflu pieței auto grav lovite de pandemia de COVID-19. În ianuarie 2021, piața auto din România a înregistrat cel mai mare recul din Europa (-51,9%), iar în primele trei luni au fost înmatriculate doar 20.762 de autoturisme noi (-25,79%, față de aceeași perioadă a anului trecut).

Chiar dacă începe mai târziu decât în alți ani, programul păstrează cel mai mare ecobonus pentru mașini electrice din Europa – 45.000 lei (aprox. 9.200 euro, la cursul actual), crește prima de casare a unei rable de la 6.500 de lei la 7.500 de lei (aprox. 1.500 euro) și vine cu ecobonusuri mărite la alte categorii și cu un buget aproape dublu față de anul trecut pentru achiziția de autovehicule 100% electrice și plug-in hybrid. Dacă, anul trecut, peste 4.000 de români și-au cumpărat mașină electrică sau hybrid prin Rabla Plus, în 2021 fondurile ajung pentru circa 6.600 de electrice și 5.000 de plug-in hybrid, conform estimărilor ministrului Mediului Tanczos Barna.

Ecobonusurile pentru mașini mai prietenoase cu mediul din cadrul Rabla Classic 2021 cresc cu 500 de lei. Astfel, ecobonusul suplimentar față de prima de casare pentru achiziționarea unui autoturism nou cu tehnologie hybrid (fără plug-in) ajunge la 3.000 de lei (aprox. 600 €), iar ecobonusurile pentru mașini cu sistem GNC sau GPL și autovehicule care generează emisii de CO_2 mai mici sau egale cu 105g CO_2/km în regim NEDC ajung la 1.500 de lei (aprox. 300 €).

Prima Rabla Plus pentru mașini plug-in hybrid, care generează maximum 50g CO_2/km WLTP (70g CO_2/km NEDC), conform datelor înscrise în certificatul de conformitate (COC), rămâne de 20.000 de lei (aprox. 4.100 €).

ogramului

RABLA

CUM PUTEȚI ACHIZIȚIONA O MAȘINĂ NOUĂ PRIN PROGRAMUL RABLA 2021

Înscrierea în programul Rabla

Pentru a vă înscrie în programul Rabla trebuie să luați legătura cu unul dintre dealerii auto acreditați. Lista acestora va fi disponibilă pe site-ul Administrației Fondului pentru Mediu (www.afm.ro).

Înscrierea se face în mod electronic în aplicația PSIPAN de către dealerii auto. Pentru înscriere vor fi necesare datele beneficiarului (persoana care achiziționează noul autovehicul), datele proprietarului de rablă (în cazul în care sunt persoane diferite) și datele referitoare la vehiculul ce urmează a fi casat.

10.700 €

este, aproximativ, reducerea maximă ce poate fi obținută de la stat prin corelarea programelor Rabla Clasic și Rabla Plus pentru cumpărarea unei mașini electrice, dar nu mai mult de 50% din valoarea autoturismului.

Documente necesare

Pentru înscrierea în programul RABLA este necesar să prezentați următoarele documente:

- actul de identitate, original și copie, atât pentru beneficiar cât și pentru proprietarul rablei;
- certificatul de înmatriculare al mașinii vechi în copie legalizată;
- cartea de identitate a rablei în copie legalizată;
- certificate de atestare fiscală emise de către direcțiile de taxe și impozite locale din cadrul primăriilor de pe raza unde domiciliază atât proprietarul rablei, cât și cumpărătorul noului autovehicul, rezultând faptul că nu au datorii. Pe certificatul fiscal al proprietarului trebuie specificat că are în proprietate rabla ce urmează a fi casată;
- declarație pe propria răspundere a proprietarului rablei prin care își exprimă în mod neechivoc opțiunea de a păstra beneficiul asupra primei de casare și de a achiziționa în nume propriu un autovehicul nou sau, după caz, declarația pe propria răspundere a proprietarului rablei privind cedarea dreptului de beneficiu asupra primei de casare și declarația pe propria răspundere a beneficiarului prin care se obligă să achiziționeze autovehiculul nou.

Casarea rablei

După ce dealerul confirmă validarea în aplicație, proprietarul mașinii uzate se prezintă la un centru autorizat Remat cu mașina pentru casare.

În urma procesului de casare se va obține certificatul de distrugere a autovehiculului vechi.

Pentru ca o mașină să fie eligibilă în Programul RABLA trebuie să aibă o vechime minimă de 8 ani, deci să fie înmatriculată cel târziu la 31.12.2013.

Mașina casată trebuie să conțină componentele esențiale funcționării: motor, caroserie, roți etc.

După casare, proprietarul are obligația să radieze vehiculul vechi la Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor (DRPCIV).

În termen de maximum 30 de zile de la confirmarea de către aplicația PSIPAN a datelor de la primul pas, proprietarul automobilului casat trebuie să prezinte la dealerul ales certificatele de distrugere și dovada radierii mașinii vechi.

NOUTĂȚILE RABLA 2021 – automobile cu motoare clasice & hybrid

Prima de casare pentru un automobil mai vechi de opt ani prin Rabla Clasic și cumpărarea unei mașini noi crește de la 6.500 de lei la 7.500 de lei (aprox. 1.500 €). Atenție, mașina nouă trebuie să emită maximum 140g CO_2/km în regim NEDC.

Ecobonusul pentru achiziționarea unui autoturism nou cu tehnologie hybrid (fără plug-in) crește de la 2.500 de lei la 3.000 de lei (aprox. 600 €).

Ecobonusul (suplimentar față de prima de casare) pentru achiziționarea unui autoturism nou cu sistem GNC sau GPL crește de la 1.000 de lei la 1.500 de lei (aprox. 300 €).

Ecobonusul (suplimentar față de prima de casare) pentru achiziționarea unui autoturism nou al cărui motor generează emisii de CO_2 mai mici sau egale cu 105g CO_2/km în regim NEDC crește de la 1.000 de lei la 1.500 de lei (aprox. 300 €).

Prin urmare, la achiziția unei mașini hibrid care are emisii de CO_2 mai mici sau egale cu 105g CO_2/km (NEDC) veți beneficia de la stat de o sumă totală de 12.000 lei (7.500 lei prima de casare + 1.500 lei ecobonus + 3.000 lei ecobonus hibrid), deci aproximativ 2.500 €.

NOUTĂȚILE RABLA PLUS 2021 – automobile electrice & plug-in hybrid

Ecobonusul pentru achiziționarea unui autoturism nou 100% electric (NEDC/WLTP) este de 45.000 de lei (aprox. 9.200 €), ca și până acum, dar nu mai mult de 50% din prețul de comercializare.

Ecobonusul pentru achiziționarea unui autoturism nou plug-in hybrid, care generează maximum 50g CO_2/km WLTP (70g CO_2/km NEDC), conform datelor înscrise în certificatul de conformitate (COC), este de 20.000 de lei (aprox. 4.100 €).

Prin urmare, la achiziția unei mașini 100% electrice și casarea unui autoturism vechi, suma totală de care se beneficiază este de 52.500 de lei (45.000 lei ecotichet + 7.500 lei prima de casare, aprox. 10.700 €). În cazul unei mașini plug-in hybrid (PHEV), bonusul maxim poate ajunge la 27.500 de lei (20.000 lei ecotichet + 7.500 lei prima de casare, aprox. 5.600 €).

Bugetul alocat Rabla Plus 2021 ajunge pentru achiziționarea a 6.600 de mașini 100% electrice și a 5.000 de tip hybrid.

Definițiile RABLA PLUS pentru automobilele subvenționate

AUTOVEHICUL ELECTRIC HIBRID - autovehicul hibrid care, pentru a-și asigura propulsia mecanică, preia energie din două surse de energie stocată, montate pe vehicul: un combustibil consumabil, respectiv un dispozitiv de stocare a energiei electrice (de exemplu: baterie, condensator, volant/generator etc.) care are o sursă de alimentare externă - plug-in și care generează o cantitate de emisii de CO_2 de maximum 50g/km WLTP, în regim de funcționare mixt.

În cazul în care în COC este înscrisă și cantitatea de emisii de CO_2 conform standardului WLTP, cantitatea de emisii generată de autovehiculul nou trebuie să fie de maximum 70g CO_2/km NEDC, în regim de funcționare mixt.

AUTOVEHICUL PUR ELECTRIC - orice autoturism, autoutilitară ușoară, autospecială/autospecializată ușoară sau cvadriciclu, propulsat/propulsată de un motor electric cu energie furnizată de baterii reîncărcabile, alimentate de o sursă externă de energie electrică, clasificat ca vehicul cu emisii poluante zero NEDC/WLTP, potrivit ordinului nr. 110, din 25 ianuarie 2021, pentru modificarea și completarea Ghidului de finanțare a Programului de stimulare a înnoirii Parcului auto național 2020-2024.

Ce mașini pot fi casate prin programul RABLA 2021

VECHIME MAI MARE DE 8 ANI - Pentru ca o mașină să fie eligibilă în Programul RABLA trebuie să aibă o vechime minimă de 8 ani.

PRIMA ÎNMATRICULARE A RABLEI, ÎNAINTE DE 31.12.2013 Vehiculul uzat trebuie să fie înmatriculat în România de cel puțin 8 ani, cel târziu la 31.12.2013. N

Programele RABLA Clasic și RABLA Plus pot fi accesate împreună sau separat.

TEHNOLOGIE

e:HEV, ofensiva electrificată Honda

CU MAI BINE DE 20 DE ANI ÎN URMĂ, HONDA S-A NUMĂRAT printre pionierii electrificării, cu prima generație Honda Insight. Iar, de vreo doi ani, în contextul creșterii periculoase a poluării, constructorul japonez a renunțat definitiv la diesel și a pornit o adevărată ofensivă cu sistemul electric hybrid e:HEV, propunându-și electrificarea întregii game până în 2022. În momentul de față, gama Honda în Europa include șase modele și Civic Type-R, hot hatch-ul care face legea pe circuitele din întreaga lume printre mașinile cu tracțiune. Dintre cele șase modele, trei sunt full-hybrid (SUV-ul CR-V, citadina Jazz și crossover-ul urban Jazz Crosstar), unul este 100% electric (Honda e), iar Civic Sedan și Civic 5D au încă „inimi" supraalimentate, clasice, pe benzină. Dar și în cazul acestora electrificarea bate la ușă, la fel cum, probabil, nici viitoarea generație Civic Type-R nu va scăpa de o baterie mai generoasă.

Honda CR-V

184 de cai electrici, antrenați de 145 de cai pe benzină

Sistemul e:HEV Honda este diferit decât cele folosite de alte mașini hybrid. Motorul termic ia legătura cu roțile doar în anumite situații. În cazul SUV-ului CR-V, sistemul combină două motoare electrice, unul principal, care dezvoltă 184 de cai putere și un cuplu instant de 315 Nm și antrenează roțile față, și unul micuț, cu rol de generator, pentru recuperarea energiei pierdute la frânare, cu un propulsor pe benzină aspirat, de 2.0 litri și 145 de cai putere, și o baterie cu litiu-ion.

În funcție de condițiile de drum, sistemul trece automat prin trei moduri de funcționare (Electric Drive, Hybrid Drive și Engine Drive), pentru a se asigura că performanța și eficiența optime sunt menținute în permanență. În modul „Electric Drive", la plecările de pe loc sau la viteze reduse, de exemplu, funcționează doar motorul electric de 184 de cai și roțile față. În modul „Hybrid Drive", adică cel în care pornește standard mașina, motorul electric de 184 de cai pune în mișcare roțile față, iar motorul-generator electric conlucrează cu cel termic, pentru a furniza energia necesară sistemului și a încărca bateria. Iar în „Engine Drive" sistemul e:HEV dă tot timpul tot ce poate, motorul termic intrând direct în legătură cu roțile, prin intermediul unui ambreiaj, pentru a oferi maximum de putere sau tracțiune 4x4.

Constructorul anunță un consum mixt de 7,3 litri/100 km pentru SUV-ul hybrid de 184 de cai putere, în oraș putând rula până la 80% din timp pur electric. Prețul de pornire este de 36.000 de euro, TVA inclusă, fără tichet Rabla (7.500 lei) și ecobonus (3.000 lei).

Jazz & Jazz Crosstar Hybrid

Noul Jazz și versiunea sa crossover-izată, Crosstar, cu o gardă la sol mai generoasă, un design unic al grilei față, șine plafon integrate și tapițerie rezistentă la apă, beneficiază de un sistem hybrid e:HEV similar cu cel de pe CR-V. Motorul electric principal dezvoltă 109 cai putere și un cuplu instant de 253 Nm, iar propulsorul termic aspirat pe benzină are 1.5 litri și produce 98 de cai. În ciuda dimensiunilor citadine, habitaclul lui Jazz este deosebit de încăpător, iar portbagajul are un volum de 298 de litri. Consumul mixt anunțat este de 4,5 litri/100 km, iar, emițând sub 105 g CO_2/km, atât Jazz cât și Jazz Crosstar beneficiază de două ecobonusuri Rabla (3.000 lei pentru hybrid și 1.500 lei pentru emisii scăzute), pe lângă tichetul de casare (7.500 lei). Prețul de bază, fără Rabla, pentru Jazz Elegance e:HEV este de 23.850 euro, cu TVA.

TOP 5 cele mai accesibile automobile de pe piață

Dacă vă aflați în căutarea unei mașini noi, iar cel mai important criteriu de achiziție este prețul, *Newsweek România* a analizat ofertele promovate prin programul Rabla 2021, cu o primă de casare în valoare de 7.500 de lei, fără a ține cont de clasă sau tip, și a realizat un top al celor mai accesibile cinci automobile. Atenție, în unele cazuri, ofertele pot include prima Rabla veche, de 6.500 lei, și nu pe cea de 7.500 lei (aprox. 1.500 €).

1. Dacia Logan Acces SCe 65 – 6.990 €

Așa cum ne-am obișnuit, Dacia Logan oferă un raport spațiu/calitate/preț imbatabil. Cea mai ieftină versiune, Acces SCe 65, este animată de un motor de 1.0 litri, care dezvoltă 67 de cai putere și un cuplu de 95 Nm, și oferă standard dotări precum lumini de zi și fază scurtă LED, direcție asistată electric, 6 airbaguri, geamuri electrice față și sistem automat de frânare de urgență. Nu are aer condiționat.

2. Dacia Sandero Acces SCe 65 – 7.300 €

Dacă preferați o mașină în două volume, Dacia Sandero Acces SCe 65 este cel mai accesibil hatchback. Dacă Loganul are un portbagaj de 528 de litri, Sandero oferă 328 de litri. În rest, dotările modelului sunt identice cu cele ale Loganului Acces SCe 65.

3. Hyundai i10 Comfort+ - 8.285 €

Citadina dispune de un motor pe benzină de 1.0 litri și 67 de cai putere, aer condiționat, geamuri electrice față, volan și schimbător de viteze îmbrăcate în piele, Isofix, sistem de avertizare la schimbarea benzii, airbaguri frontale, laterale și tip cortină.

4. Toyota Aygo – 9.254 €

Propulsor aspirat pe benzină, care dezvoltă 72 de cai și un cuplu de 93 Nm, sistem multimedia cu 4 difuzoare, geamuri electrice față, aer condiționat, 6 airbaguri, Isofix, sistem de asistență la plecarea din rampă.

5. Citroën C3 Feel – 9.890 €

Motor aspirat pe benzină de 1.2 litri și 83 de cai, aer condiționat cu reglare manuală, radio cu patru boxe și Bluetooth, geamuri electrice față, portbagaj de 300 de litri.

**Atenție, în unele cazuri, în funcție de nivelul emisiilor de noxe și de tipul sistemului de propulsie, prima de casare poate fi sau este coroborată cu ecobonusuri (3.000 lei ecobonus pentru sistem de propulsie hybrid și 1.500 lei ecobonus pentru emisii de CO_2 sub 105 g/km).*

Ford Focus Activ Wagon

RABLA

Mașini pe toate gusturile

Oferte speciale „Rabla" au majoritatea dealerilor. Dar, cum mașina nu se alege, în general, doar după preț, ci și în funcție de nevoi, design, dotări și performanțe, *Newsweek România* vă recomandă câteva modele interesante din cele mai căutate segmente.

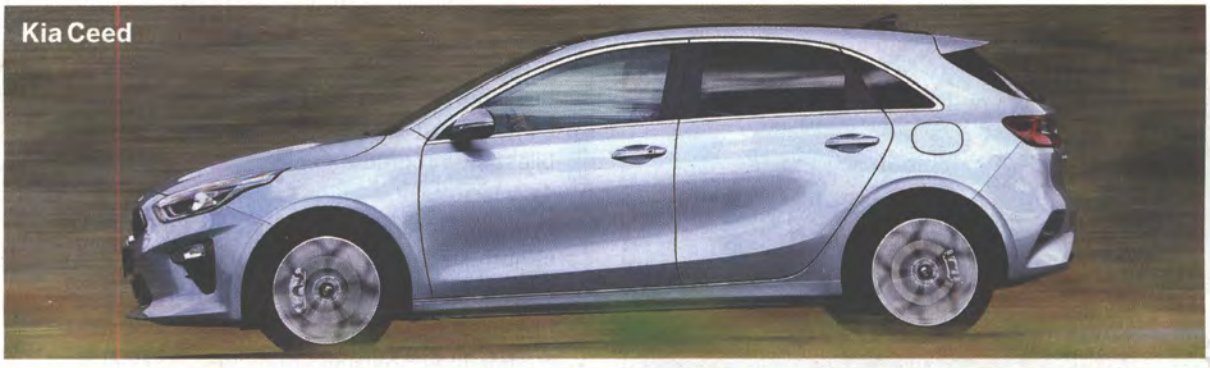
Kia Ceed

Hatchback-uri oneste

Majoritatea drumurilor cotidiene se desfășoară în oraș și sunt caracterizate de traficul infernal și lipsa locurilor de parcare.
Hatchback-urile sub-compacte și compacte sunt manevrabile, se parchează ușor și vă pot seconda și într-o escapadă la mare sau la munte.

1. **Nissan Micra 1.0 IG-T 92 CP** – de la **12.209 €**
2. **Volkswagen Golf Life 1.5 TSI 130 CP** – de la **19.512 €**
3. **Kia Ceed 1.5 T-GDI Best 160 CP** – de la **14.893 €**
4. **Mazda3 Skyactiv-G 122 CP** – de la **18.890 €**
5. **Opel Corsa Edition 1.2 Turbo 100 CP** – de la **13.891 €**

Mazda 3

Familiste cu zvâc și portbagaj

O mașină de familie trebuie să ofere, în primul rând, spațiu, confort și siguranță. Aerul condiționat nu mai este demult un moft, iar, dacă este automat, cu atât mai bine. La această categorie putem vorbi deja despre conectivitate, pilot automat adaptiv și fel de fel de sisteme active de siguranță. Nu în ultimul rând, o familistă adevărată trebuie să aibă și ceva putere sub capotă, mai ales pentru drumurile lungi cu portbagajul plin.

1. **Honda Civic Sedan 1.5 VTEC Turbo** – 182 cai putere, portbagaj de 519 litri, de la **21.800 €**
2. **Skoda Octavia 1.5 TSI** – 150 cai putere, portbagaj de 600 litri, de la **21.010 €**
3. **Seat Leon Sportstourer 2.0 TDI** – 115 cai putere, portbagaj de 620 litri, de la **18.950 €**
4. **Renault Megane Estate 1.3 TCe** – 140 cai putere, portbagaj de 521 litri, de la **17.720 €**
5. **Ford Focus Active X Sportbreak 2.0 EcoBlue** – 150 cai putere, portbagaj de 608 litri, de la **24.200 €**

Honda Civic

Opel Mokka

Suzuki Vitara

SUV-uri și SUV-ulețe

Indiferent de clasă, SUV-urile și SUV-ulețele sunt la modă, înregistrând cea mai dinamică dezvoltare. Practic, toți constructorii se luptă pentru o poziție cât mai bună, nișând continuu pentru a fi cât mai aproape de clienții care preferă o poziție înaltă la volan, spațiul, confortul și utilitatea unor suspensii mai înalte, capabile să sară o bordură și chiar mai mult. Multe sunt doar 4x2, dar un SUV adevărat este 4x4. Oferta este destul de limitată însă prin programul Rabla, având în vedere că nu multe SUV-uri 4x4 emit sub 140 g CO_2/km.

1. **Peugeot 2008 Active** - motor 1.2 PureTech de 130 CP, de la **17.835 €**
2. **Opel Mokka Edition** – motor 1.2 PureTech de 130 CP, de la **17.560 €**
3. **Suzuki Vitara Allgrip (4x4) Passion** – sistem 1.4 hybrid 48V de 129 CP, de la **18.500 €**
4. **Kia Sportage Plus (4x4)** – sistem 1.6 DSL hybrid electric de 136 CP, de la **21.080 €**
5. **Dacia Duster Essential (4x4)** – motor 1.5 Blue dCi de 115 CP, de la **16.200 €**
6. **Nissan Qashqai N-Connecta** – motor 1.3 DIG-T de 138 CP, de la **18.369 €**
7. **Toyota RAV4 (4x4)** – sistem 2.5 hybrid de 222 CP, de la **34.322 €**
8. **Ford Kuga Trend (4x4)** – motor 2.5 Duratec FHEV de 190 CP, de la **30.900 €**
9. **Mazda CX-30** – motor 2.0 Skyactive de 122 CP, de la **20.190 €**
10. **Honda CR-V Elegance e:HEV (4x4)** – sistem hybrid de 184 CP, de la **35.850 €**

Idei de automobile plug-in hybrid
cu bonus de până la aproape 6.000 € de la stat

DACĂ MAȘINILE 100% ELECTRICE sunt încă destul de scumpe și după scăderea primei în valoare de 45.000 de lei, automobilele plug-in hybrid (PHEV), adică cele cu sistem de propulsie hybrid și încărcare la priză, care pot rula cu zero emisii și 60-80 de kilometri, în unele cazuri, ajung la prețuri competitive și chiar similare cu omoloagele lor termice prin Rabla și Rabla Plus. Concret, bonusul de la stat ajunge la circa 5.600 de euro (20.000 lei ecotichet Rabla Plus + 7.500 lei prima de casare Rabla).

Mai mult, se spune că viitorul e electric. Da, va fi. Dar cel îndepărtat, când cu o mașină „curentată" se vor putea parcurge cel puțin 400-500 de kilometri în regim de autostradă, la viteze de 130-140 km/h, iar încărcarea bateriei va dura câteva minute. Prin urmare, în momentul de față, cel puțin în cazul mașinilor de la clasa medie superioară în sus și al SUV-urilor, cea mai viabilă alternativă eco la diesel, din punct de vedere autonomie/performanțe/spațiu/confort, sunt cele plug-in hybrid.

Prețurile prezentate sunt cele de listă, TVA inclusă, și nu includ primele Rabla sau promoții.

BMW 530e xDrive
Putere – 292 CP, Autonomie 100% electrică – până la 55 km, Preț – de la **62.773 €**. Alternativa convențională: BMW 530d xDrive, Putere – 286 CP, Preț – de la **64.498 €**

Mitsubishi Outlander PHEV
Putere – 224 CP, Autonomie 100% electrică – până la 45 km, Preț – **48.659 €**
Alternativa convențională: Nu există în România.

Skoda Superb iV
Putere – 218 CP, Autonomie 100% electrică – până la 55 km, Preț – de la **35.740 €**. Alternativa convențională: Skoda Superb 2.0 TDI DSG, Putere – 200 CP, Preț – de la **36.935 €**

MINI Countryman SE ALL4
Putere – 220 CP, Autonomie 100% electrică – până la 55 km, Preț – de la **38.199 €**. Alternativa convențională: MINI Countryman SD ALL4, Putere – 190 CP, Preț – de la **38.497 €**

Opel Grandland X Hybrid4
Putere – 300 CP, Autonomie 100% electrică – până la 59 km, Preț – **42.811 €**
Alternativa convențională: Nu există. Cel mai puternic Grandland X convențional oferă 181 CP.

Volkswagen Passat GTE
Putere – 218 CP, Autonomie 100% electrică – până la 55 km,
Preț – de la **40.717 €**
Alternativa convențională: Volkswagen Passat 2.0 TDI DSG, Putere – 200 CP, Preț – de la **33.550 €**

BMW 225xe Active Tourer
Putere – 220 CP, Autonomie 100% electrică – până la 55 km,
Preț – de la **37.604 €**
Alternativa convențională: BMW 225i xDrive Active Tourer, Putere – 231 CP, Preț – de la **38.854 €**

Kia XCeed PHEV
Putere – 141 CP, Autonomie 100% electrică – până la 60 km,
Preț – **36.414 €**
Alternativa convențională: Kia XCeed 1.5 T-GDi, Putere – 160 CP,
Preț – **21.407 €**

Volvo XC40 T5 Recharge
Putere – 262 CP, Autonomie 100% electrică – până la 45 km,
Preț – **45.950 €**
Alternativa convențională: Volvo XC40 B5, Putere – 250 CP,
Preț – indisponibil momentan

Mercedes-Benz GLC 300 e 4MATIC
Putere – 320 CP, Autonomie 100% electrică – până la 49 km,
Preț – **55.710 €**
Alternativa convențională: Mercedes-Benz GLC 300 4MATIC, Putere – 258 CP, Preț – **56.770 €**

Volkswagen Passat GTE

HONDA E

Conceptul de stradă

Sună ca în reclamă, dar este cât se poate de adevărat. Cu o istorie vastă de inovații și performanțe în lumea motoarelor termice pe benzină, constructorul japonez Honda a făcut pasul în lumea mașinilor 100% electrice cu Honda e, o citatină retro-SF aproape identică cu prototipul Urban EV Concept.

HONDA A ȚINUT CAPETELE DE afiș ale celei de-a 67-a ediții a Salonului Auto de la Frankfurt (2017) cu Urban EV Concept și, primind un feedback extraordinar atât din partea specialiștilor, cât și a publicului, în doi ani, Honda e, mașinuța urbană 100% electrică al cărei design aduce aminte de prima generație Civic, din 1972, a coborât de pe planșetă direct în showroom-uri, pe o platformă special dezvoltată de constructorul nipon pentru mobilitatea cu zero emisii. Singura inovație care încă nu a ajuns de la Urban EV Concept la modelul de stradă este majordomul virtual Honda Automated Network Assistant, proiectat să scaneze și să rețină deciziile anterioare ale șoferului, pentru a-i contura emoțiile și a-i putea face recomandări. Honda e dispune, însă, de Honda Personal Assistant, un asistent virtual ce poate purta o conversație natural, folosind înțelegerea contextuală, și efectua diferite comenzi. Deocamdată, opțiunea nu este disponibilă în România.

O apariție inconfundabilă și dotări premium

Cu designul său foarte simplu, dar, în același timp, spectaculos, și o personalitate prietenoasă, unică, Honda e atrage atenția din orice unghi. Iar în habitaclu planșa de bord SF, cu nu mai puțin de cinci ecrane (două display-uri tactile de 12,3 inch pentru sistemul Honda Connect, instrumentar digital de 8,8 inch și două ecrane de 6 inch pe post de oglinzi laterale), este imposibil să lase pe cineva indiferent. A, nici oglindă retrovizoare centrală clasică nu are, e tot digitală.

În ceea ce privește dotările Honda e, japonezii nu au făcut niciun compromis. Versiunea de top Advance, singura disponibilă în România, oferă, printre altele, parbriz, volan îmbrăcat în piele și scaune încălzite, Parking Pilot – sistem de parcare/garare autonom, pilot automat adaptiv cu funcție „Low-Speed Following" (adică mașina știe să se țină singură în traficul aglomerat după vehiculul din față), sistem de monitorizare a traficului lateral și „Digital Key", un sistem ce permite utilizarea smartphone-ului pentru a descuia, încuia și chiar porni mașina (funcție indisponibilă în România).

Distribuție perfectă a maselor, 154 de cai și o autonomie urbană de până la 282 km

Honda e nu este o citadină electrică oarecare, ci una sportivă și de lifestyle. O putere de 154 de cai și un cuplu instant de 315 Nm livrate punții spate, împreună cu o distribuție perfectă a maselor, de 50:50, și un centru de greutate jos, oferă toate premisele unei deplasări dinamice și confortabile.

Bateria litiu-ion, bine ascunsă în podeauna mașinii și răcită cu lichid, are o capacitate de 35,5 kWh și oferă Honda e o autonomie de până la 210 kilometri în regim mixt și de până la 282 de kilometri în trafic stric urban. Încărcarea bateriei până la 80% din capacitate durează circa 30 de minute la o stație rapidă de 50 kW, iar la o priză casnică efectuarea „plinului" ia 16 ore.

Honda e este disponibilă doar în versiunea de top (Advance), de 154 CP, în România, cu un preț de bază de 39.980 de euro, TVA inclusă. Prin programele Rabla și Rabla Plus 2021, prețul scade cu circa 10.700 de euro (45.000 lei Rabla Plus + 7.500 lei Rabla).

FOCUS

Piața auto 2021

Românii și europenii au preferințe similare și, în același timp, diferite.

ANUL TRECUT A FOST UNUL de grea încercare pentru industria auto, iar 2021 nu se anunță mult mai ușor. Piața auto europeană a început slab anul 2021 pe fondul pandemiei, cu scăderi de 26% și, respectiv, de 20% în primele două luni. Luna martie a adus, însă, puțin optimism. Cel puțin față de martie 2020, momentul intrării în primul lockdown a aproape întregii planete din cauza COVID-19, înmatriculările de mașini noi au început să crească ușor și, atât în Europa, cât și în România, SUV-ul este în continuare la putere. La nivel european, cota de piață a SUV-urilor a ajuns la aproape 44%, iar în țara noastră a urcat la circa 42,5%.

Ce mașini au preferat românii în 2021

Înmatriculările de autoturisme noi în România au crescut în martie 2021 cu 18,14%, față de martie 2020, atingând un volum de 7.861 unități. Față de martie 2019 (9.183 unități), însă, când piața nu era afectată de pandemie, înregistrările au scăzut cu 15%.

În primele trei luni din 2021, nivelul înmatriculărilor de autoturisme noi în Romania a atins nivelul de 20.762 de unități, acumulând o scădere de 25,79%, față de perioada similară din 2020 (27.979 de unități). Și, îngrijorător, criza COVID-19 a dezechilibrat din nou puternic raportul mașini noi / mașini la mâna a doua. În intervalul ianuarie – martie 2021, românii au înmatriculat 101.299 de automobile second hand, raportul ajungând la cinci mașini SH la una nouă. Ca idee, pe o piață sănătoasă, acest raport se învârte în jurul valorii de trei mașini SH la una nouă.

Top 5 mărci de mașini noi preferate de români în primele trei luni din 2021 este condus detașat de Dacia (3.830 unități). Iar, în ordine, pe următoarele locuri se află Ford (1.915 unități), Toyota (1.882 unități), Hyundai (1.844 unități) și Skoda (1767 unități). Criză, pandemie, dar în Top 10 mărci preferate de români în 2021 se află două branduri premium, BMW pe locul opt (939 unități) și Mercedes pe locul nouă (810 unități). Pe locurile șase și șapte se află Volkswagen (1.548 unități) și Renault (1.049 uni-

Ce mașini au preferat europenii în 2021

Datele totale pe luna martie la nivelul celor 27 de piețe europene nu au sosit încă, dar, având în vedere că martie 2020 a fost cea mai slabă lună din ultimii 38 de ani pentru industria europeană (doar 848.400 unități), analiștii sunt optimiști.

Conform Jato Dynamics, în februarie 2021, înmatriculările de automobile noi în Europa au ajuns la 848.455 de unități (-20%, față de februarie 2020). Iar lupta pentru supraviețuire a diesel-ului este din ce în ce mai dificilă pe fondul electrificării.

Înregistrările de mașini diesel, inclusiv cele cu sistem mild-hybrid, au scăzut cu 33%, până la o cotă de piață de 27% (225.000 unități). Mărci precum Honda, Toyota, Mini, Mazda și Mitsubishi aproape că nu mai au deloc motorizări diesel în ofertă. În contrapartidă, vânzările de mașini electrice și plug-in hybrid au crescut cu 67%, ajungând de la o cotă de piață de 6,5% în februarie 2020, la o cotă de piață de 13,6% în februarie 2021. În Norvegia, cota de piață a acestor automobile a ajuns chiar la 79%.

Ca și românii sau viceversa, europenii au preferat SUV-urile în primele trei luni din 2021, cota de piață a acestora ajungând aproape la 44%. Cele mai populare SUV-uri și SUV-uleț au fost Peugeot 2008, Volkswagen T-Roc și Volkswagen Tiguan.

Apoi, europenii au optat pentru automobile mici, de clasă B, fiind atrași mai ales de Peugeot 208, Toyota Yaris și Renault Clio, și de mașini compacte (clasa C), caz în care „Top 3" este format din Volkswagen Golf, Skoda Octavia și Toyota Corolla.

În clasa A, cea a automobilelor de oraș, cele mai căutate modele au fost Fiat Panda, Fiat 500 și Toyota Aygo. Mai departe, în segmentul D, al mașinilor de clasă medie, lideri la nivel european în februarie 2021 au fost BMW Seria 3, Volkswagen Passat și, surpriză, Tesla Model 3. Clasa E (medie superioară) este dominată, ca de obicei, de tripleta Audi A6, Mercedes E-Klasse și BMW Seria 5, iar în segmentul de lux (clasa F) conduce Mercedes S-Klasse, urmat de Porsche Panamera și BMW Seria 7. În segmentul MPV (monovolume), europenii au optat în primul rând pentru Volkswagen Touran, Citroen C4 Spacetourer și BMW Seria 2 Active Tourer. Iar la capitolul mașini sport, în „Top 3"-s-au aflat în februarie 2021 Porsche 911, BMW Z4 și Porsche 718, conform datelor Jato Dynamics.

În ceea ce privește mașinile electrice, în 2021, preferințele europenilor s-au îndreptat către Renault Zoe, Tesla Model 3, VW ID.3, Peugeot 208-e și Kia Niro EV. Iar în segmentul plug-in hybrid pe primele poziții s-au aflat Volvo XC40 PHEV, BMW 330e, Peugeot 3008 PHEV, Volvo XC60 PHEV și BMW X1 PHEV.

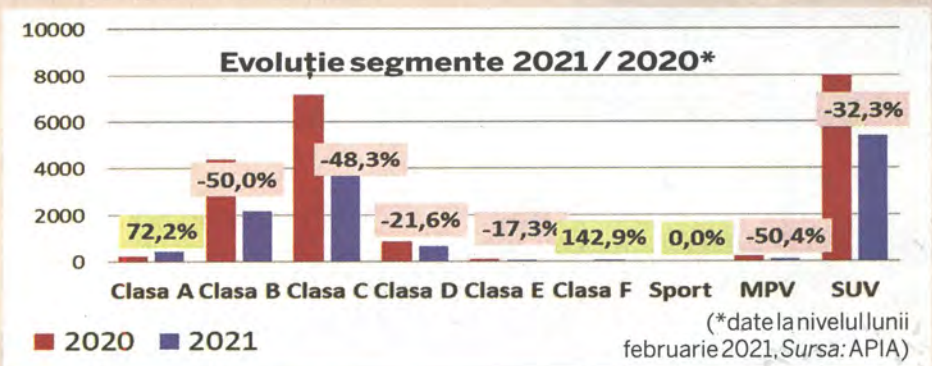

(*date la nivelul lunii februarie 2021, *Sursa:* APIA)

tăți). Iar pe locul zece stă Suzuki, cu 809 unități, conform datelor Asociației Constructorilor de Automobile din România (ACAROM) și DRPCIV.

Referitor la segmentarea pe clase, piața de mașini noi din România este dominată de SUV-uri, cu o cotă de piață de circa 42,5%. Urmează automobile de clasă C (compact), cu 29%, și cele de clasă B (mașini mici), cu 17,2%. Cea mai mare creștere, cu peste 140%, a fost înregistrată în segmentul F (mașini de lux), iar segmentul A (mini) a crescut și el cu peste 70%.

Singurul segment aflat pe un trend de creștere sănătos este cel al autoturismelor electrificate, fie ele 100% electrice, hybrid sau plug-in hybrid. Ce mărci preferă românii și în aceste cazuri? Ei bine, în ceea ce privește mașinile electrice, în „Top 3" se află Volkswagen, Peugeot și BMW. În cazul autoturismelor hybrid, „Top 3" este alcătuit de Toyota, Hyundai și Ford. Iar în „Top 3" automobile plug-in hybrid se află Volvo, BMW și Mercedes-Benz.

În ceea ce privește Top 5 mărci de mașini second hand preferate de români în 2021, Volkswagen este lider autoritar, cu 24.863 de unități. Pe locul doi se află Audi, cu 10.051 de unități, iar pe trei, BMW (9.898 unități). Locurile patru și cinci sunt revendicate de Ford (7.333 unități) și Opel (6.814 unități).

Reducere de până la 10.700 €, pentru un autoturism electric

PROGRAMUL RABLA PLUS 2021 păstrează cel mai mare bonus pentru mașinile electrice din Europa, în valoare de 45.000 de lei, dar nu mai mult de 50% din prețul de listă. Și, cum prima de casare pentru o mașină mai veche de opt ani prin Rabla a crescut de la 6.500 de lei la 7.500 de lei, reducerea totală ajunge la aproximativ 10.700 €.

În momentul de față, pe piața din România există circa 50 de modele 100% electrice. Cel mai ieftin, Dacia Spring, cu un preț prin Rabla și Rabla Plus de circa 7.500 de euro (preț de listă: 18.100 €), chiar dacă este o citadină absolută, cu 44 de cai sub capotă, o accelerație 0-100 km/h în 19,1 secunde și o viteză maximă constructivă de 125 km/h, aproape că nu are rival nici măcar în gama termică, clasică. Doar Logan și Sandero, cu motorizarea aspirată SCe 65, au prețuri mai mici, de 6.990 euro și, respectiv, 7.300 euro, cu TVA și prima de casare incluse.

La polul opus, Audi RS e-tron GT și Porsche Taycan Turbo S Cross Turismo, cu puteri de 646 CP și 761 CP și autonomii de 472 km și, respectiv, 419 km, de exemplu, ajung la cifre 140.653 euro și 193.038 euro, bonusul de 10.700 euro ajungând, eventual, pentru o culoare personalizată și două, trei extra-opțiuni.

Între cei doi poli, sunt o serie de autoturisme electrice interesante și, pe zi ce trece aproape, oferta va fi din ce în ce mai bogată. În continuare, vă prezentăm cele mai reprezentative șapte modele dintre acestea în momentul de față, șapte modele electrice pe care juriul specializat al „Best Electric Car", format din 14 jurnaliști auto cu experiență vastă, inclusiv reprezentantul *Newsweek România*, le-a votat în finala pentru titul din 2021.

Prețurile prezentate sunt cele de listă, TVA inclusă, și nu includ primele Rabla/ Rabla Plus sau promoții.

Volkswagen ID.3
Putere - 204 CP, Autonomie – până la 425 km, Baterie – 62 kWh, Preț – de la **35.592 €**
Alternativă: VW Golf 2.0 TDI DSG, Putere – 200 CP, Preț – **23.779 €**

Kia e-Niro
Putere – 204 CP, Autonomie – până la 455 km, Baterie – 64 kWh, Preț – de la **45.295 €**
Alternativă: Kia Niro 1.6 PHEV, Putere – 141 CP, Preț – de la **34.621 €**

RABLA

Citroën e-C4

Putere – 136 CP, Autonomie – până la 352 km, Baterie – 50 kWh, Preț – de la **34.900 €**
Alternativă: Citroën C4 PureTech 130, Putere – 130 CP, Preț – **19.400 €**

Honda e

Putere – 154 CP, Autonomie – până la 210 km, Baterie - 35,5 kWh, Preț – de la **39.980 €**
Alternativă: Echivalent direct nu există. Eventual, MINI Cooper: Putere – 136 CP, Preț – de la **22.253 €**

BMW iX3

Putere – 286 CP, Autonomie – până la 458 km, Baterie – 74 kWh, Preț – de la **64.082 €**
Alternativă: BMW X3 xDrive30d, Putere – 286 CP, Preț - de la **67.969 €**

Mercedes-Benz EQA

Putere – 190 CP, Autonomie – până la 424 km, Baterie – 66,5 kWh, Preț – de la **49.170 €**
Alternativă: Mercedes-Benz GLA 220 d 4MATIC, Putere – 190 CP, Preț – **46.030 €**

Skoda Enyaq iV

Putere – 179 CP, Autonomie – până la 390 km, Baterie – 58 kWh, Preț – de la **38.820 €**
Alternativă: Skoda Kodiaq 2.0 TSI DSG 4x4, Putere – 190 CP, Preț – **34.095 €**

HONDA

Exploratorii urbani

e:HEV

Self-Charging Hybrid

Honda e:TECHNOLOGY

Modelele din imagine sunt Jazz Crosstar e:HEV, Executive, culoarea Surf Blue / Two-Tone și CR-V e: HEV, Executive, culoarea Premium Crystal Red Metallic. Informații de eficiență și consum: [WLTP] Fază Înaltă - Joasă 4,1-3,8 (l/100km), emisii CO2 mixt 109 (g/km); [NEDC] Mixt 3,8 (l/100km), 88 g/km și, respectiv, [WLTP] Fază Înaltă - Joasă 6,0-8,1 (l/100km), emisii CO2 mixt 163 (g/km); [NEDC] Mixt 5,5 (l/100km), 126 g/km. Măsurătorile, preluate din testele laboratoarelor conform reglementărilor UE, sunt prezentate în scop comparativ și nu reflectă neapărat experiența actuală de condus.

www.hondatrading.ro

Pașaportul verde, interzis în TEXAS

(urmare din pagina 24)

Guvernatorul Abbott a decretat că este strict interzis ca, pe teritoriul Texasului, vreo instituție de stat sau o organizație finanțată de stat să ceară dovada vaccinării și să instituie pașapoarte de vaccinare.

„O guvernare nu ar trebui să solicite niciunui texan să arate dovada vaccinării și să dezvăluie informații despre sănătatea sa doar pentru a-și putea desfășura viața de zi cu zi. De aceea am emis un ordin executiv care interzice în Texas pașapoartele de vaccinare emise de guvernare. Vom continua să vaccinăm cât mai mulți texani și să protejăm sănătatea publică - și vom face acest lucru fără a călca în libertățile personale ale texanilor", a declarat guvernatorul texan.

O universitate din Texas, St. Edward's, a anunțat că doar studenții vaccinați vor participa direct la cursuri și se vor caza în campus.

Universitatea a insistat că decizia sa respectă ordinul guvernatorului. Abbott s-a vaccinat în direct, la televizor, dar a insistat în permanență că vaccinarea este voluntară.

Marea migrație din California

O statistică de la început de aprilie arată că 8.114 locuitori din San Francisco s-au mutat, în 2020, în Texas, față de 6.445, în 2019. Aceste date sunt parte a unui fenomen mult mai amplu: plecările masive din California și New York, prea scumpe și prea împovărate de taxe, spre Texas și Florida. California a avut, în 2020, o pierdere netă de 135.000 de persoane, majoritatea tinere și bine educate. Oracle, HP și Tesla și-au relocat afacerile din California în Texas. Elon Musk, patronul Tesla, s-a mutat în acest stat, unde construiește un oraș, Starbase, în jurul fabricii care va construi SpaceX, racheta care va ajunge pe Marte.

„Vă rog să luați în considerare mutarea în Starbase sau în zona Brownsville / South Padre din Texas și încurajați prietenii să facă acest lucru! Necesarul de ingineri, tehnicieni, constructori și personal de asistență de toate tipurile pentru SpaceX crește rapid", a scris Musk, pe Twitter, la 31 martie.

În februarie 2021, șomajul în Texas era de 6,9%, față de 3,7% în februarie 2020, însă statul a fost afectat de o furtună de zăpadă neobișnuit de violentă. În California, rata șomajului era de 8,5% în februarie 2021, iar în statul New York de 8,8%.

Rata de infectare cu COVID-19 și spitalizările AU SCĂZUT LA UN NIVEL MINIM în Texas, după administrarea vaccinurilor și în ciuda eliminării măștii de protecție

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

A FOST SAU
Cele mai controversate

PREȘEDINTELE IOHANNIS A FOST asociat cu naziștii, în mod repetat, de membri PSD și ALDE, declarații pentru care aceștia au fost sancționați. La rândul său, șeful statului a fost amendat pentru o declarație despre Ținutul Secuiesc și PSD.

Dar precedentul în amendarea unui șef de stat l-a stabilit Traian Băsescu, acesta fiind primul președinte din UE sancționat pentru discriminare.

Deputatul USR Iulian Bulai a fost amendat după ce a scris despre Fecioara Maria că a fost mamă-surogat, iar Google a primit sancțiune pentru „Catedrala Prostirii Neamului". Insulta „șobolani" aruncată de Liviu Dragnea protestatarilor antiguvernamentali a fost sancționată abia după doi ani.

La rândul său, PSD se plânge de discriminare pentru „ciuma roșie". Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) nu-i dă dreptate.

Unde se termină libertatea de exprimare și câtă protecție au declarațiile politice? Poți face orice referire la un simbol religios?

Răspund președintele CNCD, Asztalos Csaba, Romanița Iordache, experta pentru România în cadrul rețelei Comisiei Europene „Equality Law Network of the European Commission" și Teodor Baconschi, fost ministru de Externe și doctor în antropologie și istorie comparată a religiilor, într-o dezbatere despre cele mai controversate cazuri recente de discriminare din România.

DE

FLAVIA DRĂGAN
flavia.dragan@newsweek.ro

CNCD apără BOR: „Fecioara Maria – mamă surogat", lezarea unui simbol religios

Unul dintre cazurile care a stârnit ample dezbateri în spațiul public a fost amendarea deputatului USR Iulian Bulai, pentru o postare pe Facebook, din ziua de Crăciun. Atunci, CNCD a fost acuzat că se substitutie unui tribunal religios.

„Un copil. Sărac și provenit dintr-o familie foarte ciudată. Un tată trecut de prima tinerețe și o mamă adolescentă. Apărut în lume fără ca părinții lui să fi făcut dragoste. Cu o mamă surogat și un tată care acceptă paternitatea fără să fi contribuit la ea. Refuzat de comunitate. Născut fără ca părinții să fi fost căsătoriți, doar logodiți. Nașterea lui arată extraordinarul, dar și limitele societății în care a apărut (...) Soarta lui este astăzi împărtășită de mulți copii din România, dar care nu au avut alături părinți atât de iubitori. Avem peste 50.000 de copii în grija statului", este o parte din postarea lui Bulai care a stârnit mânia unei părți a societății și care i-a atras o amendă de 5.000 de lei pentru discriminare.

Sancțiunea a fost adoptată cu șase voturi „pentru" (dintre care un vot pentru o amendă de 10.000 de lei) și trei „împotrivă".

Ulterior, Iulian Bulai a scris un mesaj cu scuze, explicând că este un creștin cato-

„Când o persoană publică este sancționată, ar trebui să se retragă din viața publică. La noi, nu se întâmplă"
Asztalos Csaba

N-A FOST?
cazuri de discriminare

„CNCD nu e tribunal religios. Nu suntem în Iran"
Romanița Iordache

„Dacă admit că libertatea mea se oprește acolo unde afectează libertatea altora, atunci blasfemia trebuie sancționată"
Teodor Baconschi

FOTO: INQUAM PHOTOS / ILONA ANDREI; FACEBOOK

lic practicant, iar „viața mea a fost și este puternic influențată de valorile credinței mele. Intențiile mele nu au fost de a jigni pe cineva, (...) continuă să-mi pară rău. În același timp însă, nu cred că există un singur mod de a-ți manifesta credința".

Asztalos Csaba a explicat că Bulai a fost sancționat pentru că a prezentat umilitor simbolul religios al Fecioarei Maria, simbol religios care are un statut legal în România.

„E foarte greu să găsești limita libertății de exprimare în raport cu libertatea de conștiință, libertatea de conștiință conține și dreptul oricărei persoane de a adera sau nu la orice religie, respectiv vorbim despre conceptul de sentiment religios și de protecția sentimentului religios, care ține de libertatea de conștiință și dreptul la demnitate.

CEDO, în jurisprudența sa, arată că faptul că aparții unei religii nu înseamnă că altcineva nu poate să conteste sau să atace religia ta, însă Curtea obligă statele membre din Consiliul Europei care au ratificat Convenția (europeană a drepturilor omului - n.r.) să protejeze sentimentul religios și libertatea de conștiință din această perspectivă și arată că, chiar dacă ai această libertate să contești, să negi o religie sau alta, nu ai dreptul să prezinți umilitor simboluri religioase și să creezi o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare privind simbolurile religioase.

Într-un caz la CEDO, S. împotriva Austriei, un politician care nu era membru al Parlamentului a ținut niște cursuri de istoria religiilor unde a afirmat, practic, că Mahomed a fost un pedofil. În acest caz, în Austria a avut dosar penal și a fost sancționat cu amendă penală, iar CEDO a menținut această decizie, negăsind o încălcare a libertății de exprimare, motivând prin faptul că autoritățile din Austria au arătat că a fost o prezentare a unui simbol religios care aduce atingere sentimentului religios.

Mai mult, știm că anumite simboluri religioase în România au un statut legal - sărbătoarea de Sfânta Maria este o sărbătoare legală, oficială, ceea ce înseamnă că

este un simbol religios important pentru societate, pentru că așa a decis Legislativul", a declarat Asztalos Csaba, pentru *Newsweek România.*

Totodată, șeful CNCD a comparat cazul cu un altul din 2019, când Asociația Pride România a fost amendată cu 2.000 de lei după ce, într-o piesă de teatru pusă în scenă la Cluj, actorii în haine de călugări au mâncat slănină cu ceapă pe o icoană. Hotărârea de atunci a CNCD a fost menținută în primă instanță de Curtea de Apel Cluj.

Iulian Bulai a contestat în instanță decizia CNCD.

„BOR - organizație criminală" i-a adus lui Caramitru o amendă de 5.000 de lei

Alte cazuri care au stârnit aprobarea sau indignarea societății au fost amendarea lui Andrei Caramitru și a jurnalistului Cristian Tudor Popescu.

Astfel, înaintea Paștelui ortodox din aprilie 2020, Andrei Caramitru a criticat, pe contul său de Facebook, protocolul încheiat între Ministerul Afacerilor Interne și Biserica Ortodoxă Română pentru ca credincioșii să ia lumină de Înviere: „Dar toată chestia asta numită BOR este doar o organizație criminală, retrogradă, retardată, coruptă. Și ortodoxia ca rit creștin a devenit un coșmar rusofon criminal. (...) E un ISIS. O sectă demonică (...)".

Andrei Caramitru a fost amendat la finele lui septembrie 2020 cu 5.000 de lei, Asztalos Csaba considerând că acuzația de terorism (ISIS) implică un element care în opinia Colegiului depășește libertatea de exprimare, pentru că incită și în mod indirect aduce atingere dreptului la demnitate al enoriașilor. În decizia CNCD, se menționează că Andrei Caramitru a transmis că „nu poate face referire la autosesizarea CNCD, pentru că nu o consideră suficient de argumentată". Caramitru a contestat în instanță decizia CNCD, procesul nu a început încă, potrivit Portalului instanțelor de judecată.

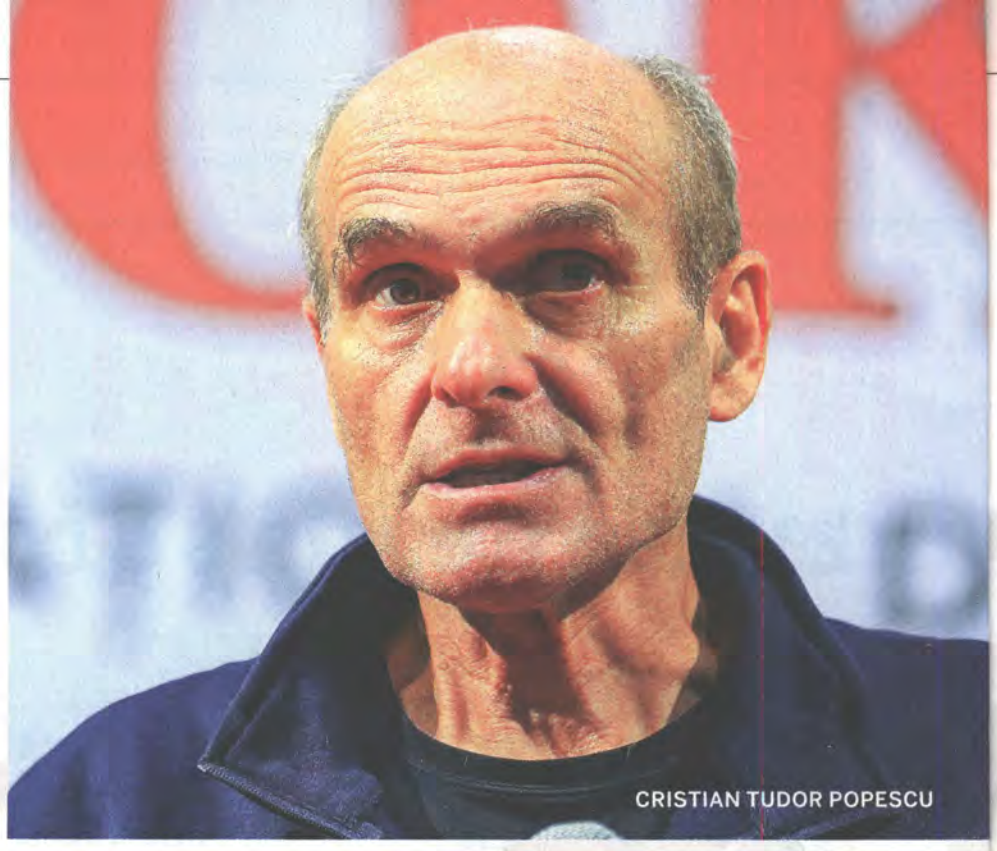

CRISTIAN TUDOR POPESCU

CNCD a amendat și Ministerul de Interne cu un avertisment, explicând în motivarea deciziei că MAI a discriminat celelalte culte atunci când a încheiat un acord doar cu BOR privind sărbătoarea Paștelui. MAI s-a apărat menționând că acordul a reprezentat „un acord de voință între MAI șiPatriarhie și, ca atare, reprezintă manifestarea de voință a două instituții".

„Satana în sutană" și libertatea de exprimare

Cristian Tudor Popescu a fost amendat, recent, în două rânduri, pentru articolul „Satana în sutană", dar și pentru o declarație la Europa FM despre pelerinaje, din octombrie 2020 – „Se duce omul unde stă hoitul ăla în plexiglas și (...) se duc oamenii acolo, își scot masca, ling plexiglasul și își pun masca la loc".

Această declarație a fost sancționată de CNCD recent, cazul fiind comparat de Asztalos Csaba cu cazul Bulai. În această speță, CNCD nu a primit încă citație, a precizat șeful CNCD.

În „Satana în sutană", din octombrie 2020, publicat pe site-ul Republica, CTP a scris: „Ștăbimea Bisericii Ortodoxe Române a fost aliata lui Ucigă-l Toaca sub comunism. Ba chiar a fost Răul însuși: satanele în sutană i-au turnat cuvios la Securitate pe credincioșii care li se mărturiseau, n-au zis nici bleau la toate crimele regimului, la distrugerea satelor, la dărâmarea și alungarea pe roate a bisericilor, i-au cântat în strună lui Ceaușescu până în ultima clipă: pe 19 decembrie 1989, BOR îi trimitea o scrisoare de mulțumire dictatorului, ridicându-l în slăvi mai ceva ca pe Iisus Hristos. Iar pe martirii Timișoarei îi numea huligani", criticând declarația patriarhului Daniel, care a spus că, în toamna anului 1989, autoritățile comuniste au interzis închinarea la moaște, iar peste câteva luni regimul comunist a căzut.

CTP s-a apărat spunând că și-a exprimat opinia în contextul pandemiei, „având în vedere tensiunile dintre stat și BOR ca rezultat al limitărilor impuse de stat privind exercitarea libertății de credință religioasă în perioada de pandemie și, în opinia sa, acest articol nu aduce atingere dreptului la manifestarea credințelor religioase", conform motivării CNCD.

Pentru articolul „Satana în sutană", CTP a fost amendat cu 5.000 de lei, Ast-

FOTO: INQUAM PHOTOS / IOAN BUDA; GOOGLE EARTH

zalos Csaba și Istvan Haller făcând opinie separată. „Textul este o critică a unui cult și este o reacție la o declarație cu nuanțe politice a patriarhului", a explicat Asztalos Csaba. CTP a atacat în instanță hotărârea, „așteptăm să primim citația", a explicat șeful CNCD. Jurnalistul a mai câștigat un proces împotriva CNCD, în 2018, după ce instituția l-a amendat cu 1.000 de lei, pentru că a comparat coafura Vioricăi Dăncilă (ex-premier PSD) cu înfățișarea unui pavian cu mantie.

Google, amendată pentru Catedrala Prostirii Neamului

În iunie 2020, CNCD a amendat Google cu 10.000 de lei după ce nu a luat nicio măsură când în Google Maps Catedrala Mântuirii Neamului a fost denumită „Catedrala Prostirii Neamului" (1 mai 2020), apreciind că este lezată demnitatea umană. Într-un punct de vedere trimis CNCD, Patriarhia Română a spus că, deși a semnalat Google „modificările frauduloase", compania a luat măsuri abia după patru zile, „timp în care subiectul a devenit unul extrem de dezbătut în presa românească, ceea ce a sporit caracterul defăimător și pur injurios al alterării conținutului Google Maps. (...) Patriarhia Română consideră că este absolut necesar ca societățile comerciale, entități de drept privat, care gestionează direct sau indirect imaginea unor simboluri naționale sau a unor instituții publice (așa cum este cazul Google Maps), să răspundă pentru faptele lor".

CNCD s-a autosesizat în acest caz. Asztalos Csaba a declarat că așteaptă să vadă dacă Google va ataca decizia în instanță, arătând că rețelele sociale ar trebui să-și deschidă un sediu care să răspundă juridic, „pentru că dacă se întâmplă ceva pe un motor de căutare, instituțiile statului efectiv nu au pe cine să tragă la răspundere".

Nu permitem blasfemia sau CNCD nu e tribunal religios?

Teodor Baconschi, doctor în antropologie și istorie comparată a religiilor, citește aceste sancțiuni în cheia „libertatea mea se termină unde afectează libertatea altora".

„Nimeni n-a răspuns definitiv la întrebarea dacă democrația trebuie sau nu să permită blasfemia. Dacă admit că libertatea mea se oprește acolo unde afectează libertatea altora, atunci blasfemia trebuie sancționată, pentru că vexează sensibilitatea diferitelor comunități religioase. Dacă afirmăm că putem spune orice, pentru că e democrație – și, dacă nu-ți place ceva, îl poți combate, inclusiv prin justiție – atunci nu amendăm blasfemia. Dincolo de legi și de aplicarea lor – posibil partizană – ar trebui să pledăm pentru decență publică și moderație. Cel mai judicios cenzor al excesele de care suntem cu toții capabili rămâne propria conștiință, ajutată de buna educație (dacă așa ceva există) ... ", este de părere Baconschi.

În schimb, Romanița Iordache condamnă deciziile, fiind de părere că CNCD „nu este tribunal religios, ei (membrii Colegiului Director - n.r.) nu sunt tribunal nici măcar să judece libertatea de exprimare, ei se pot pronunța pe fapte discriminatorii". În cazul Bulai, „nu aveam o țintă a discriminării, nu cred că Fecioara Maria a depus plângere că o lezează termenul de «mamă-surogat», nici măcar nu cred că termenul poate să fie ofensator".

Experta anti-discriminare a mai arătat că „CNCD nu este apărător al simbolului religios; avem legea cultelor, avem infracțiuni în Codul Penal, nu ține de competența CNCD să decidă felul în care interpretăm Biblia. Nu suntem în Iran. Sunt subiective (deciziile - n.r.) și vin pe un fond de fundamentalism religios".

În opinia Romaniței Iordache, care este experta pentru România în cadrul rețelei Comisiei Europene „Equality Law Network of the European Commission", CNCD ar fi trebuit să spună că „nu are competența, că libertatea de exprimare este garantată de articolul 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, inclusiv atunci când ne ofensează. Atâta timp cât libertatea de exprimare nu este folosită pentru restrângerea unor drepturi, pentru a duce la încălcarea demnității, la încălcarea independenței justiției, la tulburarea ordinii publice, statul nu are ce să caute în a restrânge libertatea de exprimare".

Totodată, ea face o comparație între sancțiunea de 5.000 de lei aplicată lui Iulian Bulai și cea de 2.000 de lei aplicată unui site din Brăila, care a titrat, în 2019, despre un meci de handbal în termeni de „creștini vs. musulmani" și a vorbit despre revenirea „micuței echipe creștine în detrimentul Coranului".

În cazul lui CTP, Romanița Iordache atrage atenția că „nu a zis că toți creștinii sunt satana în sutană, n-a zis că creștinii practicanți sunt idioți, atunci aveam o problemă. Poate că BOR e deranjată, dar critica este parte din fundamentul democrației".

Pe de altă parte, președintele CNCD a arătat că se așteaptă ca o parte din aceste cazuri să ajungă la Curtea Europeană a Drepturilor Omului: „Dacă la nivelul instanțelor interne aceste hotărâri vor fi menținute, este posibil să fim testați la CEDO; sunt dosare foarte grele, în care nu prea avem jurisprudență internă, în care studiul, echilibrul și analiza sunt necesare".

Klaus Iohannis, asociat de PSD și ALDE cu naziștii

Președintele Iohannis a fost unul dintre cei mai atacați oameni politici din ultimii ani, fiind asociat în declarații, majoritar ale membrilor PSD și ALDE, cu naziștii, spunându-i-se „fuhrer", făcându-se referire la originea sa etnică, reproșându-i-se că este „străin".

În mai 2020, președintele ALDE, Călin Popescu-Tăriceanu, a fost amendat cu 2.000 de lei de CNCD, pentru discriminare, după ce, în luna aprilie, a scris pe contul său de Facebook despre Klaus Iohannis: „Să o lase mai ușor cu amenințările că nu e Fuhrer, ci, încă, Președintele României". CNCD a apreciat că „acel comentariu are conotații rasiste". Tăriceanu a contestat în instanță sancțiunea, iar procesul încă se judecă.

„Politicienii lucrează cu dihotomia prieten-adversar. Asta te obligă să folosești imagini tari, cuvinte dure"
Teodor Baconschi

LIA OLGUȚA VASILESCU

În noiembrie 2019, Lia Olguța Vasilescu, actuală primăriță a Craiovei, atunci șefa de campanie a Vioricăi Dăncilă la prezidențiale, a declarat, în timpul campaniei electorale, la Antena3, că „domnul Klaus, cred, deja se și vede șef de lagăr de concentrare și toți PSD-iștii băgați acolo la reeducare".

În mai 2020, CNCD a decis că declarația Olguței Vasilescu se încadrează în limitele libertății de exprimare, Colegiul Director apreciind în hotărâre că „exprimarea folosită nu este cea mai fericită, însă declarațiile nu sunt de natură a atinge o limită prin care să se încalce un drept fundamental, încât dreptul la libertatea de exprimare să devină secundar".

Cu un avertisment a fost sancționată Olguța Vasilescu în calitate de ministră a Muncii (PSD) în decembrie 2019, după ce, în august 2018, la scurtă vreme după protestul Diasporei din 10 august, a declarat, la RTV, că: „Ca neamț, să vorbești despre gazare trebuie să ai mult curaj". Conform președintelui CNCD, Olguța Vasilescu nu a contestat în instanță sancțiunea.

Cu amendă de 2.000 de lei a fost sancționat Darius Vâlcov, în octombrie 2018, după ce, în septembrie 2018, pe când era consilier al Vioricăi Dăncilă (PSD), a postat pe Facebook un clip video care sugera că mișcarea #rezist și Forumul Democrat al Germanilor din România sunt organizații naziste. În montaj este pusă chiar o poză cu Iohannis având o mustață ca Hitler. Vâlcov a contestat decizia în instanță.

În martie 2021, Forumul Democrat al Germanilor din România (FDGR) a câștigat procesul cu Vâlcov, fiind obligat să plătească daune de 20.000 de lei.

În octombrie 2018, Liviu Pop (PSD) a scăpat doar cu un avertisment, după ce a declarat, în luna august a aceluiași an,

că președintele Iohannis a condus un „forum... grup... organizația aia nazistă. A condus Forumul German, care a fost continuatorul acelui grup care știm clar că a fost condamnat public". Liviu Pop a contestat decizia în instanță, fiindu-i respinsă cererea, în august 2020.

Întrebat de ce în unele cazuri se aplică amendă, iar pentru altele se preferă avertismentul, deși declarațiile sunt asemănătoare, Asztalos Csaba a declarat că „depinde de conținutul mesajului. În principal, dacă nu e o incitare directă și e persoană publică, noi considerăm că simpla constatare își atinge efectele și, cât timp o persoană publică face astfel de declarații și este sancționată cu o constatare, ar trebui să se retragă din viața publică, dar la noi nu se întâmplă, câștigă și în popularitate, exploatând prejudecățile din societate".

Declarații politice sau discursul urii?

În opinia președintelui CNCD, explicația pentru atacurile xenofobe la adresa lui Klaus Iohannis este competiția politică: „Președintele e cetățean român aparținând minorității germane și, atunci, se exploatează aceste elemente în competiția politică. Se încearcă a fi prezentat negativ, asociat cu regimuri totalitare, doar pe considerentul că este minoritar. La fel se întâmplă cu primarul din Timișoara, la fel sunt declarațiile despre comunitatea maghiară".

Și Romanița Iordache, care coordonează echipa de experți independenți pentru România FRANET a Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, a atras atenția asupra discursului politic românesc degradat „până în zona când deja putem vorbi despre discursul urii ca instrument politic și care, uite, mai și funcționează. Noi, ca societate, trebuie să fim conștienți de asta și să ne întoarcem către politicieni și să le explicăm că nu asta ne dorim. În acest context, mie mi se pare important și rolul

KLAUS IOHANNIS

FOTO: INQUAM PHOTOS / BOGDAB DĂNESCU

CNCD-ului - de a atrage un semnal de alarmă și de a sancționa. De preferat, ar trebui sancționat în timp util, pentru că degeaba vine decizia de la CNCD mult după încheierea campaniei electorale; deci, după ce ura e folosită ca instrument electoral, nu mai are niciun sens să vii la jumătate de an, la un an distanță și să constați discriminarea".

În schimb, Teodor Baconschi, fost ministru de Externe, spune că „vehemența atacurilor e pe măsura legitimității aduse de această funcție".

„Politicienii lucrează cu dihotomia prieten-adversar, care este, fie că ne place sau nu, esența competiției electorale. Nu poți câștiga alegeri dacă nu convingi o majoritate că reprezinți «tabăra bună» și că votul pentru tine implică, dacă nu raiul pe pământ, măcar separarea igienică dintre forțele pozitive și cele negative. Asta te obligă să folosești adesea imagini tari, cuvinte mai dure, caracterizări satirice... În cazul președintelui, cel mai votat actor politic, vehemența atacurilor e pe măsura legitimității aduse de această funcție. Acuzațiile pe bază xenofobă sau «naționalistă» sunt însă infirmate de simplul fapt că dl. Iohannis a câștigat ambele mandate permise de Constituție: rezultă că românii care nu idolatrizează propria etnie sunt mai numeroși decât ceilalți", este de părere Teodor Baconschi.

Iohannis, amendat de trei ori

Președintele Iohannis are la activ trei sancțiuni pentru discriminare de la CNCD. Cea mai veche este din mai 2018, după ce, la începutul acelui an, a declarat, într-o conferință de presă, că „niște penali fac o încercare disperată să atace și să discrediteze DNA și conducerea acestei direcții. După părerea mea, această încercare este una jalnică și neconvingătoare. Direcția Națională Anticorupție și conducerea DNA fac o treabă foarte bună". Șeful statului fost reclamat de SC Jurindex Media SRL, firma care

administrează site-ul Lumeajustitiei.ro, jurnalistul Răzvan Savaliuc și deputata Andreea Cosma.

La vremea respectivă, șeful statului a spus că amenda este o „decizie politică". În apărarea sa la CNCD, președintele a arătat că „persoanele cărora li se poate asocia termenul «penal» nu constituie o categorie socială sau grup și nu pot fi identificate", dar și că declarația sa a fost una politică. În acest caz, Colegiul Director a apreciat, cu cinci voturi „pentru" și patru „împotrivă", amendarea președintelui cu 2.000 de lei.

Opinie separată a făcut șeful CNCD, care a arătat că „președintele României se pronunță asupra unui subiect de interes public, modalitatea de funcționare a DNA. Declarațiile în cauză sunt opinii politice în sens larg (...)", iar sensul oferit de președinte termenului „penali" este acela de „persoane inculpate". Pentru o declarație despre inculpați, fosta șefă a DNA, Laura Codruța Kovesi, a scăpat la CNCD de orice sancțiune. Opinie separată a făcut și Istvan Haller, iar Ilie Dincă și Claudia Sorina Popa au susținut opinia lui Asztalos Csaba. Președintele Iohannis a contestat decizia în instanță, iar procesul încă se judecă.

Cea de-a doua amendă primită de președinte este pentru declarația „Jó napot kívánok, PSD! (Vă doresc o zi bună, PSD). Este incredibil, dragi români, ce se întâmplă în Parlamentul României. PSD a ajutat UDMR să treacă prin Camera Deputaților o lege prin care dă autonomie largă Ținutului Secuiesc. Este incredibil unde s-a ajuns cu acest PSD! Este incredibil ce înțelegeri se fac în Parlamentul României! În timp ce noi, eu, guvernul, celelalte autorități ne luptăm pentru viețile românilor, ne luptăm ca să scăpăm de această pandemie, PSD, marele PSD, se luptă în birourile secrete din Parlament, ca să dea Ardealul ungurilor. Jó napot, Ciolacu! (Bună ziua, Ciolacu!) Oare ce v-a promis liderul de la Budapesta, Viktor Orban, în schimbul acestei înțelegeri?", susținută la sfârșitul lui aprilie 2020, pe tema unui proiect de lege privind reglementarea autonomiei Ținutului Secuiesc.

„Rasismul românesc are un anumit specific"
Romanița Iordache

Acuzat de discriminare, președintele Iohannis a arătat, potrivit motivării CNCD, că nu a urmărit să lezeze demnitatea cetățenilor români de etnie maghiară și a revenit cu un nou mesaj, la începutul lunii mai, în care a explicat că „Eu nu am niciun fel de problemă cu persoanele de etnie maghiară. (...) Problema pe care o am este cu politicienii, în special cu politicienii din PSD, care, culmea, au încercat să promoveze legislație care privește autonomia Ținutului Secuiesc".

CNCD a decis, la finele lui mai 2020, să îl amendeze pe președinte cu o amendă de 5.000 de lei, apreciind că declarația sa este faptă de discriminare și încalcă dreptul la demnitate. Președintele Iohannis a contestat hotărârea CNCD, iar în primă instanță, la Curtea de Apel București, a pierdut.

Asztalos Csaba a explicat că, în acest caz, a apreciat că declarația lui Klaus Iohannis este discriminare, pentru că „creează tensiuni entice, exploatează o prejudecată istorică în relațiile interetnice. Chiar dacă vrea să pună în dezbatere un subiect de interes public, știe foarte bine ce înseamnă adoptarea unor legi în Parlament și incită – este o declarație care incită". Șeful CNCD mai atrage atenția și asupra sondajelor de opinie, arătând că peste 40 la sută dintre români încă mai cred că maghiarii vor să fure Ardealul. În stabilirea faptei de discriminare, CNCD a mai ținut cont și de funcție, context și utilizarea stâlcită a limbii maghiare, „care aduce atingere comunității maghiare", a explicat Asztalos Csaba.

Ultima sancțiune pentru Iohannis, din februarie 2021

Cea de-a treia sancțiune este recentă, din februarie 2021, pentru o declarație a președintelui din noiembrie 2020: „Sănătatea publică este amenințată de COVID, iar politica românească de PSD", fiind o autosesizare a CNCD. Consiliul l-a sancționat pe președintele Iohannis cu avertisment.

Maria Moța și Claudia Sorina Popa, ambele susținute de PNL, au făcut opinie separată în acest caz, cele două membre ale Colegiului Director, spunând că președintele a urmărit doar să arate că sistemul de sănătate este copleșit și să atragă atenția asupra consecințelor pe care le poate avea influența unui partid asupra politicilor statului. Și Istvan Haller a făcut opinie separată, fiind de părere că șefului statului trebuia să i se aplice o amendă de 10.000 de lei.

Iordache: Sancțiunea pe „niște penali", discutabilă

Experta în antidiscriminare Romanița Iordache a criticat decizia CNCD în cazul „niște penali", apreciind că este „o hotărâre extrem de discutabilă", în care „membrii Colegiului Director au votat nu în aplicarea legislației antidiscriminare și a standardelor legate de sancționarea discursului discriminatoriu, ci au votat din perspectiva ordinelor lor de partid. Practic, hotărârea reflectă componența politică a Colegiului Director al CNCD.

Până la urmă, termenul «penali» există mai departe în Dicționarul Limbii Româ-

„Nu mai ai voie să spui decât lucruri bune despre alții, ceea ce ucide dialogul critic"
Teodor Baconschi

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

ne, există în dreptul românesc, în Codul Penal, e un termen care poate fi ofensator doar în măsura în care nu-ți asumi ce faci; când vorbești despre persoane care sunt condamnate penal sau despre partide care susțin interesele unor persoane care au fost condamnate și împotriva cărora există decizii definitive ale unor instanțe, nu poți să le spui altfel, poate «infractori»".

Expertă: Declarația despre Ținutul Secuiesc nu incită la ură

În schimb, despre sancțiunea în cazul declarației despre Ținutul Secuiesc, Romanița Iordache este de părere că „formula folosită de președinte este de proastă calitate, nu este o formulă pe care o aștepți de la o prsoană cu educația lui, cu poziția lui publică, cu responsabilitatea lui politică și e o formulă care poate fi considerată ofensatoare, dar care nu incită la ură, nu incită la discriminare". Totodată, experta anti-discriminare a apreciat că „este lăudabil că legislația anti-discriminare este aplicată și președintelui țării și în favoarea și în defavoarea sa, este unul dintre puținele semne de normalitate și unul dintre puținele semne încurajatoare în activitatea CNCD".

Precedentul Traian Băsescu

Dar președintele Iohannis nu este primul șef de stat al României sancționat pentru discriminare. Și fostul președinte Băsescu a primit sancțiuni, încă din primul său mandat, pentru folosirea apelativelor „păsărică" și „țigancă împuțită" la adresa unei jurnaliste din trustul Intact. De-a lungul timpului, Traian Băsescu a fost sancționat pentru mai multe derapaje față de romi și maghiari.

În mai 2020, Băsescu a fost amendat cu 6.000 de lei după ce a spus că „această minoritate a făcut o imagine deplorabilă poporului român. Este timpul să o spunem și, până la urmă, să renunțăm și la această fantasmagorică denumire de romi. Ei sunt țigani". Traian Băsescu nu a depus punct de vedere la acest caz. În februarie 2021, CNCD a analizat o altă declarație a lui Traian Băsescu, de cu un an înainte, fostul șef de stat spunând, la B1Tv, în contextul scandalului din Ditrău, cu cei doi brutari din Sri Lanka, ca „din observațiile mele ca om politic la vârf, fost președinte, legat de Ungaria, vă pot spune că sunt un popor complexat, iar complexele îi fac să nu suporte pe altcineva lângă ei. Iar ce s-a întâmplat la Ditrău nu este rezultatul presei finanțate de Viktor Orban sau FIDESZ sau Jobbik, ci este rezultatul politicii UDMR". Pentru aceste declarații, Parchetul General a deschis un dosar penal în rem. Traian Băsescu nu a depus punct de vedere la acest caz.

TRAIAN BĂSESCU

Baconschi: Limbajul buruienos, din reflex populist

În opinia lui Teodor Baconschi, fost ministru de Externe, derapajele verbale ale politicienilor apar din cauză că vor să pară apropiați de popor.

„Din câte reţin, dl. Băsescu a fost amendat pentru o declarație rostită în propria mașină. Altfel, au fost unii care l-au acuzat și de culpa simetrică: ar fi fost «prea apropiat» de comunitatea romă... Politică dâmbovițeană! Desigur că, după campanii, limbajul oricărui actor politic – mai ales dacă e președintele României - trebuie să fie ponderat, inclusiv, civilizat. De multe ori însă, politicienii vorbesc buruienos din reflex populist: li se pare că își dovedesc astfel apropierea de «popor». Derapajele verbale se întâlnesc chiar și la case mai mari, de pildă în parcursul fostului președinte francez, Nicolas Sarkozy", este de părere Baconschi.

În schimb, Romanița Iordache arată că este un semn de alarmă că românii continuă să aleagă politicieni cu multe derapaje la activ.

Cazul profesorului Tismăneanu

Unul dintre cele mai discutate cazuri amendate de CNCD este cel al lui Vladimir Tismăneanu, profesor de științe politice la Universitatea Maryland din SUA, care a coordonat Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste în România.

În 11 aprilie 2020, Vladimir Tismăneanu a postat, pe contul său de Facebook,

VLADIMIR TISMĂNEANU

o imagine cu mai multe ciori pe un gard, peste care era scris „Aeroportul Ţăndărei – toate zborurile sunt anulate". Respectiva imagine făcea referire la carantinarea localităţii, unde locuiau preponderent români de etnie romă, care se întorseseră din Diaspora în timpul pandemiei, autorităţile impunând carantina, pentru că nu se respectau măsurile sanitare. Asztalos Csaba a anunţat atunci, pe contul său de Facebook, că, dacă CNCD nu va primi sesizări, se va iniţia procedura de autosesizare.

O zi mai târziu, profesorul Tismăneanu a postat un mesaj cu scuze pe contul său de Facebook, precizând că „ș dori să-mi cer scuze pentru meme-ul rasist, nepotrivit şi, cel mai important, jignitor pe care l-am postat ieri. Deşi în acel moment nu m-am gândit profund la implicaţiile rasiste, ar fi trebuit s-o fac. Imediat ce mi-am dat seama, l-am şters (în câteva minute). Nu este o scuză că nu trăiesc în România, ar fi trebuit să cercetez mai atent şi să-mi dau seama că nu era amuzant, mai ales înainte de a-l distribui pe o platformă publică (...) Ştiu că nu există cuvinte magice pentru a repara durerea pe care am provocat-o".

Şi Universitatea Maryland l-a apărat pe Tismăneanu, menţionând că profesorul „nu are istoric de comportament rasist sau discurs de ură împotriva romilor sau a oricărui alt grup minoritar, iar o mare parte din munca publică şi cercetările academice ale lui Tismăneanu se concentrează pe expunerea discriminării şi autoritarismului".

În mai 2020, CNCD l-a sancţionat pe Vladimir Tismăneanu cu 5.000 de lei. Profesorul a contestat amenda şi a câştigat procesul cu CNCD în primă instanţă, motivând că nu locuieşte în România şi că nu cunoştea implicaţiile rasiste ale fotografiei distribuite.

Astzalos Csaba a explicat, pentru *Newsweek România*, că „nici eu nu cred că domnul Tismăneanu este rasist, nu cred că cariera dânsului trebuie afectată de această neatenţie, dar cumva un profesor universitar care s-a ocupat şi se ocupă de regimurile totalitare şi cunoaşte şi problematica romă, scrie în mod constant despre România, vine în România, să nu cunoască conotaţiile rasiste e mai greu de înţeles", amintind că CNCD l-a apărat în trecut pe profesor, atunci când a fost atacat în *Kamikaze*.

Glumă benignă sau rasism românesc?

Despre acest caz, Teodor Baconschi a apreciat că „dl Tismăneanu e un intelectual public de centru-stânga («liberal», în sens american). Nu cred că putem găsi în biografia sau bibliografia sa vreun atom de rasism ori xenofobie. Acea imagine a fost ştearsă de pe contul său, dar apăruse – după mine – în contextul «old school», când corectitudinea politică nu interzisese încă glumele benigne despre un popor sau o comunitate: erau destule bancuri bune cu evrei, italieni, francezi, chinezi, ruşi, americani, moldoveni, romi, maghiari, ardeleni sau olteni etc – şi nu se făcea caz, ci doar haz. Se pare că această epocă s-a terminat. Nu mai ai voie să spui decât lucruri bune despre alţii, ceea ce ucide dialogul critic, umorul şi buna dispoziţie, inclusiv cea auto-ironică".

În schimb, Romaniţa Iordache consideră că sancţiunea aplicată de CNCD este justificată, spunând că „este greu de crezut că profesorul Tismăneanu, chiar trăind în SUA, nu a înţeles că era vorba despre carantinarea Ţăndăreiului".

„Haideţi să înţelegem că rasismul românesc are un anumit specific, că cioara înseamnă mai mult decât o pasăre şi să fim conştienţi şi coerenţi atunci când folosim (imagini - n.r.), mai ales când vorbim despre formatori de opinie. Faptul că CNCD a constatat discriminarea şi l-a sancţionat pe profesorul Tismăneanu nu este o surpriză pentru mine", a spus Romaniţa Iordache, menţionând că „hotărârea în primă instanţă îi dă dreptate dlui Tismăneanu mai degrabă pe motive procedurale".

Cazul Dragnea: amendă după doi ani

O temă sensibilă la CNCD este, în opinia Romaniţei Iordache, faptul că „pesediştii nu reuşesc să-şi dea la o parte lentilele de PSD, doamnele de la PNL nu reuşesc să gândească altfel decât din perspectiva partidului care le-a numit; e un element de politizare extrem de nesănătos şi vezi asta atunci când se coalizează ca să sancţioneze politicienii din partidul opus sau să-şi salveze colegii de partid".

Între cazurile cele mai discutate în spaţiul public din perspectiva politizării s-a numărat şi amendarea fostului preşedinte al PSD, Liviu Dragnea, în 2020, după doi ani. În 2018, i-a numit pe protestatarii #rezist „şobolani" – „unelte jalnice ale acestor securişti", „curăţăm ţara de mizeria împrăştiată de aceşti şobolani", „erau patru şobolani care puneau tot felul de întrebări". Dragnea a primit, însă, doar avertisment.

Membrii Colegiului Director care iau deciziile în cazurile de discriminare care ajung la CNCD sunt: Asztalos Csaba (propus de UDMR), Adrian Nicolae Diaconu, Horia Grama, Cristian Jura, Maria Lazăr (propuşi de PSD), Claudia Sorina Popa şi Maria Popa (propuse de PNL), Cătălina Olteanu (propusă de USR) şi Isvan Haller (ONG-uri).

Asztalos Csaba a explicat, însă, că motivul pentru care sancţiunea a ve-

nit abia după doi ani a fost că a existat un blocaj în instituție, după ce Teodora Bertzi (ALDE) și-a pierdut mandatul (din cauză că nu era juristă, după o decizie CCR - n.r.) și că Dragnea a primit doar un avertisment și nu o amendă pentru că „era după un timp îndelungat, iar domnul Dragnea era deja încarcerat pentru ispășirea pedepsei".

Un alt caz care a stârnit discuții a fost și cel al sancționării cu avertisment al fostului senator PSD Șerban Nicolae, care i-a spus deputatei USR Cosette Chichirău, în Parlament, că are „o casetă în care face sex anal", CNCD considerând că Nicolae a fost provocat.

măsuri sau o cultură politică totalitară. Ciuma nu are culoare, face parte din dezbaterea plitică cu acest înțeles, ar fi fost o exagerare să limităm libertatea de exprimare în dezbaterea politică, ar fi fost o intruziune nejustificată", a explicat Asztalos Csaba, pentru *Newsweek România.*

Politizare la CNCD?

„Să aducă argumente. Hotărârile noastre sunt controlate de instanțele de judecată, avem un grad ridicat de menținere a lor, de 90% plus-minus; din punctul meu de vedere, noi în fiecare zi ne testăm independența politică, când facem o procedură, când soluționăm o plângere. Nu nu pe bază de amenzi. Nu poți pune un polițai al corectitudinii politice în spinarea oricărui cetățean".

În schimb, experta Romanița Iordache a atras atenția că este important să se înțeleagă că CNCD „nu e nici polițist religios, nici polițist lingvistic și nici polițist politic" și că este o instituție esențială în societate.

„Raportat la ce fac alții și la alte instituții ale statului român – Avocatul Poporului sau Institutul Român de Drepturile Omului – și raportat la resursele financiare și umane limitate și la pericolul constant al politizării și deprofesionalizării Colegiului Director, faptul că instituția a rămas pe linia de plutire mie mi se pare aproape extraordinar. În alte țări, au restrâns din start mandatul instituției la cercetare, campanii de conștientizare și de educare". În schimb, „CNCD se implică în dialogul cu societatea civilă, are luări de poziție pe teme sensibile, ar fi nedrept să spun că sunt inactivi", a conchis Romanița Iordache.

CNCD își testează în fiecare zi independența politică

Astzalos Csaba

Gabriela Firea, fostă primăriță PSD a Capitalei și actuală senatoare, a scăpat, în 2020, de acuzația de discriminare, după ce a declarat despre biroul lui Ludovic Orban, atunci prim-ministru al României, că, „de când era viceprimar stătea în biroul care era ca un bar de negri, numai cu băutură, numai cu țigări, numai cu persoane pestilențiale și văd că domnul Orban nu a făcut niciun efort să depășească acel nivel", CNCD considerând că declarația acesteia se încadrează în limitele libertății de exprimare.

În schimb, Ludovic Orban (președintele PNL) a fost sancționat, în 2019, cu avertisment (cu cinci voturi „pentru", două – declarația să fie încadrată în limitele libertății de exprimare), după ce a declarat, referitor la funcționarii publici, „oameni luați de la coada vacii, toate scroafele suite în copaci". O nemulțumire a PSD a fost lipsa constatării discriminării pentru sintagma „ciuma roșie", cu care este asociat partidul. Astfel, în 2020, declarațiile lui Ludovic Orban – care s-a referit la PSD ca „toată ciuma roșie" – și Rareș Bogdan (actual europarlamentar PNL).

„«Ciuma roșie» este folosită în dezbaterea politică atunci când se critică niște spun că e o instituție perfectă, dar aceste reacții la deciziile noastre (acuzațiile de politizare, n.r.) de fapt îi caracterizează pe cei care fac aceste afirmații, fără să aducă argumente. Ulterior, după deciziile menținute de instanță, nu am auzit pe nici unul să iasă și să-și ceară scuze", a răspuns Asztalos Csaba la întrebarea despre acuzațiile de politizare.

Șeful CNCD a adăugat că, la 20 de ani de la adoptarea legislației antidiscriminare, cei care contestă CNCD ar trebui să vadă ce era înainte de 2000, când nu prea s-a auzit de discriminare în România și nu pentru că nu exista. El a subliniat că instituțiile de drepturile omului „nu sunt confortabile, dar asta ne e menirea, nu căutăm să fim iubiți, e suficient dacă suntem respectați".

În schimb, Teodor Baconschi este de părere că, „întrucât membrii CNCD sunt numiți politic, nu le putem cere să fie imparțiali. Ar trebui schimbată legea, pentru a garanta un plus de neutralitate și a recredibiliza o instituție tot mai contestată la nivelul societății civile".

Întrebat cum se poziționează față de CNCD, Baconschi a spus că „pacea socială și dialogul civilizat se obțin mai întâi prin educație și argumente raționale,

Au scăpat fără plângeri

- Fostul prodecan al Facultății de Teologie Ortodoxă din București, Vasile Răducă, care a susținut că, dacă o femeie rămâne însărcinată în urma unui viol, „ți-a plăcut să se repete, fie că te-ai găsit în imposibilitatea de a face de așa manieră încât celulele germinale, care sunt pe punctul de a se întâlni, să se și întâlnească și să fie fertilizat oul". (2019, Radio Trinitas)
- Șerban Nicolae, fost senator PSD: „Dl Iohannis și-a pus în gând exterminarea PSD-iștilor (...) mă gândesc că, mâine-poimâine, vine și cu legile de la Nürnberg, să fie tacâmul complet". (2019, Antena3)
- Marcel Ciolacu, președinte PSD, despre legea carantinei: „În niciun caz nu vom permite transformarea țării în lagăr medical!". (2020, Facebook)
- Adina Alberts, medic estetician, susținătoare a conspirațiilor: „Experimentele efectuate direct pe oameni, în lagărele de concentrare ale naziștilor, au reprezentat, din punct de vedere științific, «mană cerească». Simt că noi, acum, suntem parte dintr-un mare experiment mondial". (2021, Facebook)

SYFY

Ucigașul milos din spațiu

Resident Alien este un amestec puțin probabil de comedie, dramă și suspans. Seria, care a găsit public în momentul în care alte emisiuni sunt anulate rapid, tocmai a fost reînnoită pentru un al doilea sezon.

FOTO: MAARTEN DE BOER/NBCUNIVERSAL NEWS FOTO BANA GETTY

PĂMÂNTENI (CEI MAI MULȚI) De la stânga: Levi Fiehler, Sara Tomko, Corey Reynolds, Alice Wetterlund și vedeta Alan Tudyk.

SYFY DIFUZEAZĂ CEVA NEOBIȘNUIT PENTRU o rețea clasică de cablu, un show original de succes.

Resident Alien este un serial care amestecă drama cu comedia și crimele misterioase. Alan Tudyk joacă rolul unui extraterestru care se chinue să treacă drept om într-un mic oraș din Colorado. Nu este doar amuzant, ci este, de asemenea, un spectacol de ansamblu surprinzător de cald - fără a lăsa deoparte faptul că se concentrează pe un tip cu solzi care dorește să pună capăt întregii vieți umane de pe Pământ.

Producătorul principal Chris Sheridan spune: „Până la urmă, am vrut ca spectacolul să ajute oamenii să vadă că există speranță. Ca oameni, ne luptăm, dar putem fi mai buni dacă învățăm să lucrăm împreună".

Resident Alien a găsit audiență într-un mediu TV în care noile emisiuni sunt rapid anulate dacă nu produc rapid audiențe mari. A avut premiera la sfârșitul lunii ianuarie, printr-un blitz promoțional consistent, pe mai multe platforme, organizat de către canalul de televiziune SyFy (care este deținut de NBCUniversal Television), care difuzează în cea mai mare parte din program filme și reluări.

DE

JON JACKSON
@JvJackson5

A ajuns la finalul primului sezon, iar primul episod al seriei a fost urmărit de aproximativ 2,2 milioane de telespectatori; recenziile bune și promovarea din gură-n gură au împins audiența celui de-al doilea episod la aproximativ 2,65 milioane. Nu a fost cât ratingul *Burlacului*, asta e sigur (finala ultimului sezon al emisiunii a atras aproximativ 7,7 milioane de spectatori și a fost o dezamăgire din acest punct de vedere), ci justificarea efortului rețelei de a intra și mai consistent în lumea producțiilor originale.

Resident Alien a schimbat deja viața starului său, cunoscut de fanii SF-ului pentru rolul său din seria *Firefly*, precum și din numeroase alte serii TV și filme precum *Rogue One: O poveste Star Wars* și *Raya și Ultimul Dragon*.

„Ca actor care a făcut o viață multe roluri secundare, mi-aș fi dorit să cred că a deține rolul principal nu e chiar așa mare lucru. Dar simt că este", spune Tudyk. „M-au căutat oameni de care nu mai auzisem de ani de zile. Oameni pe care nu-i cunoșteam aveau numărul meu de telefon".

Un comic înzestrat, Tudyk reușește să-și impregneze personajul (alias uman: Dr. Harry Vanderspeigle) cu un amestec de patos tâmpit stil Buster Keaton și de amenințare din altă lume. Producătorul Sheridan spune că mixul este ceea ce face ca spectacolul să funcționeze.

„Dacă începi să faci o comedie ușoară, cu umor ieftin, publicul nu va fi conectat emoțional la personaje, deoarece miza dispare. Spectacolul devine un desen animat ", spune el. „Cheia echilibrului dintre comedie și dramă este să încerci să păstrezi un sentiment al realității prin toate acestea și apoi să adaugi ceva ce comedia nu are de obicei, respectiv un fel de scop tematic".

Distribuția excelentă o include pe Sara Tomko (*Once Upon a Time*), în rolul prietenului uman al lui Harry, Asta Twelvetrees, Alice Wetterlund (*Oamenii Pământului* și *Silicon Valley*), ca barman la taverna orașului, Levi Fiehler (*The Fosters*), în calitate de primar naiv, Corey Reynolds (*The Closer*), în calitate de șerif local, și Elizabeth Bowen (seria TV *Fargo*), ca adjunct al șerifului, care suferă de multă vreme. Fanii *Terminator* vor fi încântați să o vadă pe Linda Hamilton în rolul de militar american care vânează extratereștri.

Seria îl prezintă, de asemenea, pe Judah Prehn în rolul lui Max, un școlar care este singura persoană din orașul imaginar Patience, Colorado, care poate vedea deghizarea lui Harry. „Este un foarte dulce șmecheraș", a spus Tudyk. „Ori de câte ori am o scenă cu el, trebuie să vin la serviciu cu două ore mai devreme pentru a mă machia, din moment ce el mă vede extraterestru. Așadar, ori de câte ori vede că sunt acolo de la cinci dimineața, îmi spune: «Cât de târziu ai dormit?»".

Resident Alien și-a început viața ca miniserie de benzi desenate cu patru ediții, în 2012, realizată de scriitorul Peter Hogan și de artistul Steve Parkhouse. „A fost un proces lung pentru a ajunge până în acest punct", a spus Mike Richardson, editor și producător executiv al Dark Horse Entertainment. Richardson a oferit direcția editorială după ce duoul a venit la editură cu „germenul unei idei". Miniseria a fost un succes și a fost urmată de încă patru, cu a șasea și ultima miniserie în lucru.

Succesul benzii desenate a atras atenția televiziunii Amblin, ai cărei copreședinți Darryl Frank și Justin Falvey sunt acum producători executivi ai serialului. Într-un e-mail către *Newsweek*, ei au scris: „La începutul vieții benzii desenate, am lucrat cu echipa Dark Horse și am dezvoltat împreună câteva ediții".

Ei adaugă că, deși materialul sursă era întunecat, temele benzii desenate „au continuat să reapară în mintea noastră". Amblin l-a abordat apoi pe Chris Sheridan, scriitor care a lucrat multă vreme la seria de succes de la Fox, *Family Guy* și care dorea să lucreze la o dramă. Sheridan a citit scenariul și spune că „s-a îndrăgostit imediat de el".

Printre lucrurile care i-au plăcut lui Sheridan și a fost dornic să le păstreze pentru televizor s-a aflat accentul pe care banda desenată l-a pus pe respectul pentru oamenii și cultura nativilor americani. Distribuția include actori ai patrimoniului nativ în roluri importante, care joacă personaje din patrimoniul nativ, inclusiv Tomko și Gary Farmer, care îl interpretează pe tatăl lui Asta (care îl miroase repede pe Harry,

A SE PREFACE
Deasupra: Alan Tudyk, ca extraterestru care se preface a fi om. Stânga: personajul lui Tudyk nu este capabil să-l păcălească pe Max (interpretat de Judah Prehn), un școlar care este singura persoană din oraș care poate vedea prin deghizarea sa.
Extrema stânga: Chris Sheridan, producător principal, a ajutat la aducerea la televizor a cărții de benzi desenate *Resident Alien* după ani de lucru ca scenarist la seria de succes de la Fox TV *Family Guy*.

„Ca actor care a făcut o viață multe roluri secundare, mi-aș fi dorit să cred că a deține rolul principal nu e chiar așa mare lucru. Dar simt că este“

„este ceva în neregulă cu acel om“). Spectacolul este filmat în apropierea terenurilor tribale ale Primei Națiuni din Canada și are un consultant nativ american. Coloana sonoră prezintă o serie de artiști din patrimoniul nativ american, inclusiv duo-ul de hip-hop Snotty Nose Rez Kids, cantautorul Raye Zaragoza și formația Nahko and Medicine for the People.

O premieră a episodului pilot difuzată la Comic Con din New York, în octombrie 2019, a contribuit la crearea unei notorietăți timpurii, pe măsură ce *Resident Alien* a intrat în producție. Dar apoi filmările pe platoul din Vancouver, unde munții Whistler reprezintă în film Munții Stâncoși, s-au oprit în timpul primului val al COVID-19 primăvara trecută. Distribuția nu și-a reluat activitatea până în toamnă, așa că premiera a avut loc în sfârșit în ianuarie.

„Pauză post-pandemică, am încă 15 kilograme în plus“, glumește Tudyk. „Toată lumea este frumoasă în emisiune. Dar cu toții arătăm că am trecut prin șase luni de pandemie, așa că personajele par puțin mai obosite“.

De la începutul rapid al *Resident Alien*, audiența sa a crescut puțin, dar cifrele au fost suficient de bune pentru ca SyFy să reînnoiască seria pentru un al doilea sezon.

01 O victorie istorică la Globurile de Aur
Hollywood, California

Regizoarea chineză Chloé Zhao a făcut istorie la Globurilor de Aur când a devenit prima femeie de origine asiatică și doar a doua femeie (prima a fost Barbra Streisand pentru *Yentl*) care a câștigat premiul pentru cel mai bun regizor. S-a întâmplat în 2021, pentru filmul ei *Nomadland*, care a luat și trofeul pentru Cea mai bună imagine. Pelicula prezintă viața reală a nomazilor moderni, care petrec recesiunea economică și pensia în autorulote.

05 Cea mai tânără femeie care a traversat oceanul singură
Din Insulele Canare până la Antigua

După 70 de zile, 3 ore și 48 de minute pe Oceanul Atlantic, instructorul de înot în vârstă de 21 de ani Jasmine Harrison a devenit cea mai tânără femeie care a vâslit solo peste orice ocean. Sportiva de record mondial din Yorkshire, Anglia, oraș fără ieșire la mare, a vâslit 3.000 de mile, timp în care a trecut printr-o „o coliziune evitată la limită cu o navă de foraj, două răsturnări, mult unt de arahide și Nutella consumate, vizite de la delfini", după cum a relatat echipa Harrison pe Twitter.

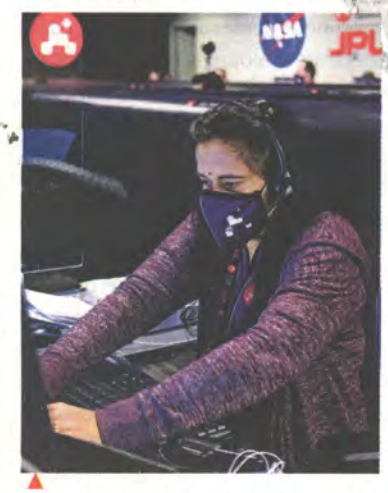

02 Vocea misiunii spațiale pe Marte
Laboratorul NASA din Pasadena, California

„Amartizare confirmată! Perseverance este în siguranță pe suprafața lui Marte". Aceste cuvinte istorice de la momentul când roverul NASA a ajuns pe Marte, pe 18 februarie 2021, au fost pronunțate de către omul de știință indiano-american dr. Swati Mohan, conducătoarea operațiunilor de îndrumare și control al misiunii. Pe lângă faptul că a oferit cu calm explicațiile pas cu pas ale amartizării, inginerul a fost prima persoană care a confirmat tuturor pământenilor că roverul a ajuns cu succes pe suprafața planetei roșii.

03 Cel mai tânăr poet inaugural din SUA
Washington DC, SUA.

„Căci întotdeauna există lumină, dacă suntem suficient de curajoși să o vedem, dacă suntem suficient de curajoși să fim lumină", sunt cuvintele pline de speranță de la ceremonia de depunere a jurământului de către președintele Joe Biden. Poemul „The Hill We Climb", aparținând celui mai tânăr poet participant la ceremonia de inaugurare a mandatului prezidențial din istoria SUA, Amanda Gorman, de 22 de ani, a reprezentat unul dintre cele mai memorabile și inspiraționale momente dintr-o zi deja istorică.

04 Femeia de pe cel mai înalt val
Nazaré, Portugalia

Brazilianca Maya Gabeira nu s-a urcat doar pe cel mai mare val pe care a ajuns vreodată o femeie surfer. La cei 33 de ani ai săi, a navigat pe cel mai înalt val din istoria surfingului - la o înălțime de 73,5 metri - în sezonul de iarnă 2019-2020.

06 **Prima femeie șefă a OMC**
Nigeria

O fostă directoare financiară din Nigeria, Ngozi Okonjo-Iweala, și-a început mandatul ca prima femeie africană care a devenit director general al Organizației Mondiale a Comerțului (OMC), organizație ce guvernează regulile comerciale între națiuni, la 1 martie 2021. A lucrat 25 de ani la Banca Mondială, ca economist de dezvoltare, și a fost prima femeie numită ministru de Finanțe în Nigeria. Unul dintre punctele de pe agenda ei: accesul echitabil la vaccinuri pentru țările în curs de dezvoltare.

07 **Primele femei care au petrecut iarna singure în Regiunea Arctică**
Svalbard, Norvegia

Două femei și un câine (femelă) au locuit într-o colibă de vânătoare timp de nouă luni, cu peste 50 de urși polari patrulând pe afară. Aceasta a fost viața în carantină pentru Sunniva Sorby și Hilde Fålun Strøm, primele femei care au iernat în Arctica înaltă fără bărbați, în timpul iernii 2019–2020, la 87 de mile depărtare de civilizație, în efortul de a cerceta și de a ridica gradul de conștientizare cu privire la schimbările climatice.

08 **Mama vaccinului COVID-19**
Ungaria și Philadelphia

Biochimista de origine maghiară Katalin Kariko a cercetat timp de un deceniu ARN-ul mesager al celulelor și a deschis calea dezvoltării vaccinurilor COVID-19 ale laboratoarelor Moderna și Pfizer/BioNTech. În ciuda opoziției semnificative, Kariko a mers înainte, convinsă de potențialul de combatere a bolilor și virusurilor al ARNm, deschizând calea pentru descoperirea vaccinului salvator.

09 **Primul ministru de Externe Māori**
Noua Zeelandă

În 2020, Noua Zeelandă a numit prima femeie aborigenă în funcția de ministru de Externe, Nanaia Mahuta, care este Māori. Mahuta este, de asemenea, prima femeie parlamentar care a purtat pe bărbie un moko kauae, un tatuaj sacru și tradițional care conține informații ancestrale și de statut pentru maori.

PE HARTĂ

Femei care fac istorie în timpul pandemiei

De la primele femei care au trecut singure prin iarna din zona înaltă a Arcticii, până la inginerul care a dat vestea tuturor pământenilor că roverul NASA a ajuns pe Marte și biochimistul a cărui cercetare științifică a deschis calea unui vaccin COVID-19, aceste femei au făcut pași istorici și au avut realizări într-o eră blocată și nefericită. S-ar putea să nu știți, acum, cum o cheamă pe fiecare dintre ele, dar impactul lor asupra lumii va rămâne în istorie. — *Kathleen Rellihan*

01: JULIEN LIENARD/CONTOUR/GETTY; 02: BILL INGALLS/NASA/GETTY; 03: PATRICK SEMANSKY/AFP/GETTY; 04: OCTAVIO PASSOS/GETTY; 05: ATLANTIC CAMPAIGNS; 06: FABRICE COFFRINI/AFP/GETTY; 07: HEARTS IN THE ICE; 08: PRIN AMABILITATEA KATALIN KARIKO; 09: HAGEN HOPKINS/GETTY

SPORT

13.000 de spectatori la meciurile de la EURO 2020 din București

Cele patru meciuri de la Turneul Final al Campionatului European de Fotbal Euro 2020 organizate pe Arena Națională din Capitală se vor desfășura cu prezența în tribune a unui număr maxim de 13.000 de spectatori, reprezentând 25% din capacitatea stadionului.

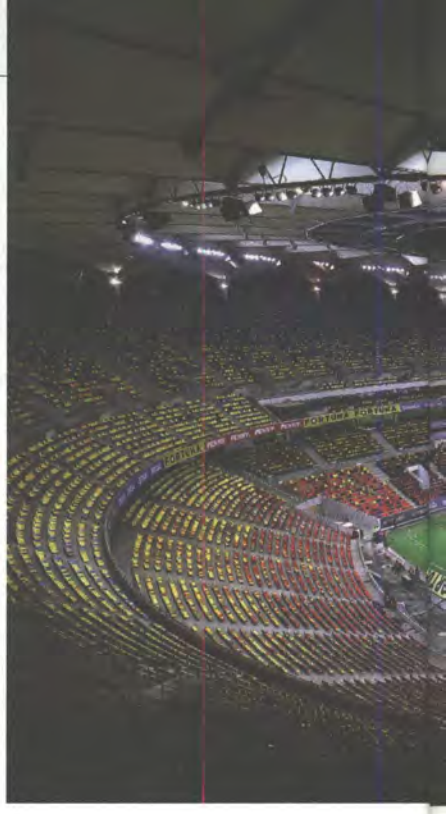

EDIȚIA ANIVERSARĂ CARE celebrează 60 de ani de la primul Campionat European ar fi trebuit să aibă loc anul trecut dar, din cauza pandemiei, se va desfășura în perioada 11 iunie - 11 iulie 2021 în 12 orașe: București (România), Baku (Azerbaidjan), Copenhaga (Danemarca), Londra (Anglia), Munchen (Germania), Budapesta (Ungaria), Roma (Italia), Amsterdam (Olanda), Dublin (Irlanda), Sankt Petersburg (Rusia), Glasgow (Scoția), Bilbao (Spania).

Euro 2020 este prima mare competiție la nivel internațional care se va desfășura cu spectatori în tribune, chiar dacă numărul acestora este limitat. Și în România, la fel ca în celelalte orașe europene în care au loc meciurile, vor fi luate măsuri speciale din cauza pandemiei de COVID-19.

Prin aprobarea Memorandumului Ministerul Tineretului și Sportului, Guvernul României s-a angajat să adopte legislația necesară, astfel încât meciurile din cadrul Turneului Final al Campionatului European de Fotbal Euro 2020 organizate în 2021 pe teritoriul României să se poată desfășura cu prezența în tribune a unui număr maxim de 13.000 de spectatori, reprezentând 25% din capacitatea tribunelor Arenei Naționale.

Decizia Guvernului României este una justificată, pe fondul angajamentelor asumate de România, având în vedere că exista riscul excluderii din circuitul EURO, ca urmare a deciziei UEFA ca toate meciurile din cadrul turneului să se desfășoare cu spectatori, într-un regim controlat și sigur din punct de vedere al sănătății fanilor, conform Ministerului Tineretului și Sportului.

DE

MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

Spectatorii, testați și verificați

Structura Locală de Organizare a EURO 2020 la București și Federația Română de Fotbal au pregătit un plan de acces al spectatorilor într-o proporție de 25% din capacitatea Arenei Naționale – locul unde vor fi găzduite cele 4 meciuri atribuite. Pilonii pe care s-a construit acest scenariu sunt:

BANCA TEHNICĂ și rezervele echipei Chelsea Londra la meciul cu Atletico Madrid din optimile de finală ale Ligii Campionilor de pe Arena Națională, 23 februarie 2021

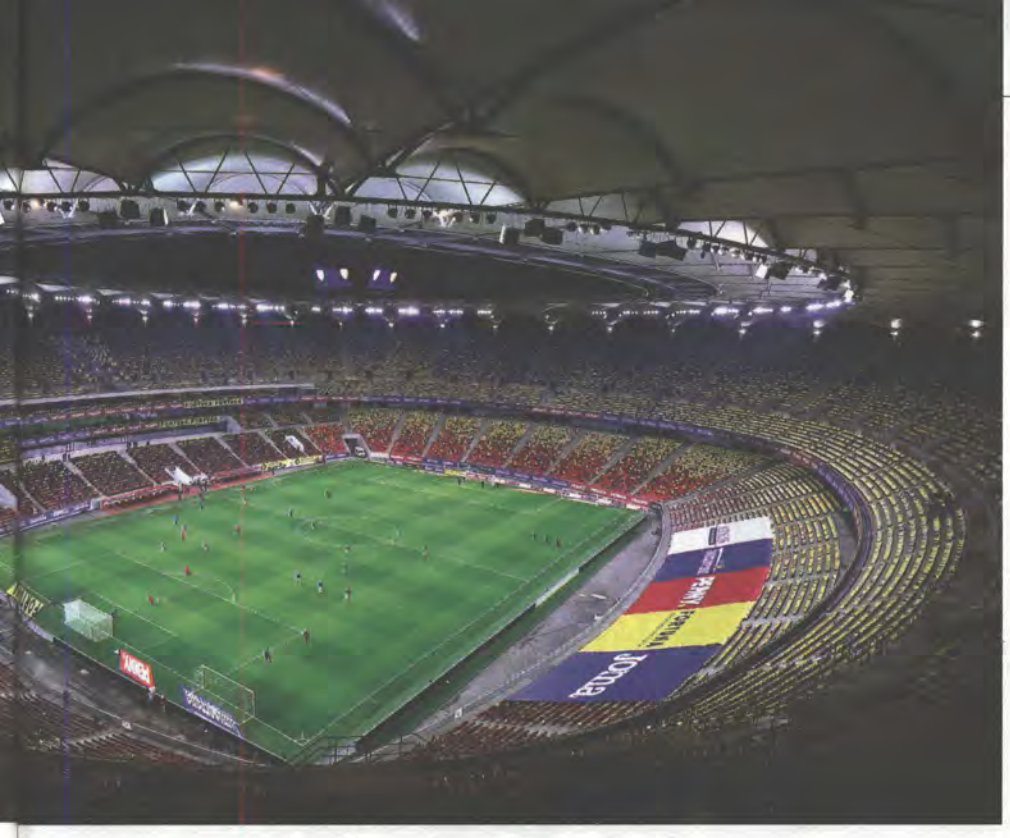

FOTO: INQUAM PHOTOS / STEFAN CONSTANTIN

- Fiecare spectator va fi testat și/sau verificat în ziua meciului.
- UEFA nu impune testare individuală, dar a dat ca exemplu planul suplimentar de la București, pe care îl susține și la care contribuie financiar.
- Suporterii străini care și-au păstrat biletele sunt core fans, astfel încât îi interesează doar meciurile, nu turismul. Există, deci, o probabilitate extrem de redusă ca aceștia să stea mai mult de 48h pe teritoriul României.
- Nu se creează precedent pentru alte evenimente, EURO având regim special. Este declarat eveniment „de interes public și de importanță națională" prin HG 1093/2013.

În această formă și cu aceste argumente, planul de acces al publicului în proporție de 25% este deja avizat de UEFA, Institutul Național de Sănătate Publică și a întrunit consensul Comitetului Interministerial EURO 2020, la ședința din 3 martie 2021.

În această idee vor fi create fluxuri separate de intrare și ieșire pentru fiecare zonă a stadionului în care vor fi spectatori. Fiecare bilet va conține data, dar și ora de prezentare la stadion, pentru a se evita aglomerația.

Fiecare bilet va conține data și ora de prezentare la stadion

Pentru EURO 2020 se aplică Protocolul UEFA privind accesul spectatorilor în stadioane, completat de Protocolul Local pentru EURO 2020. Structura Locală de Organizare (LOS) va institui un filtru suplimentar al spectatorilor admiși la meciurile EURO 2020. Acest filtru este necesar din cauza structurii eterogene a spectatorilor, de pe tot cuprinsul României, dar și din străinătate.

De asemenea, este luată în calcul testarea rapidă a spectatorilor înainte de intrarea pe stadion.

Meciurile programate pe Arena Națională

- Austria - Macedonia de Nord (13 iunie, ora 19:00)
- Ucraina - Macedonia de Nord (17 iunie, ora 16:00)
- Ucraina - Austria (21 iunie, ora 19:00)

În afara meciurilor din Grupa C, tot Bucureștiul va găzdui și o optime de finală pe care o vor disputa câștigătoarea Grupei F și formația clasată pe locul al treilea într-una din grupele A, B sau C (28 iunie, ora 22:00).

Arena Națională este „Locație de încredere"

Arena Națională a obținut certificarea „Locație de încredere" în urma unui audit complex în care au fost verificate aproape 400 de puncte din stadion pentru măsuri anti-COVID-19. Evaluarea s-a efectuat de către o echipă de auditori DEKRA pe parcursul a 2 zile și a inclus o etapă de verificare a funcționalității măsurilor de securitate sanitară înaintea, în timpul și după meciul România – Germania din preliminariile Campionatului Mondial de Fotbal din 2022.

Listele de verificare au fost unele complexe, compuse din 266 puncte de verificare pe aspectele generale și 129 puncte de verificare pe aspectele specifice UEFA.

Evaluarea riscului pe formularul UEFA – OMS arată că riscul îmbolnăvirii cu COVID-19 la deschiderea tribunelor Arenei Naționale la o capacitate de 60% este very low (foarte scăzut).

Certificarea DEKRA „Locație de Încredere" confirmă faptul că măsurile implementate de către Federația Română de Fotbal în vederea respectării reglementărilor și protocoalelor naționale și internaționale de sănătate și igienă precum și a procedurilor stabilite de către forurile internaționale sunt complete și funcționale, siguranța spectatorilor și personalului fiind asigurată. Totodată, este o confirmare că viitoare meciuri la nivel național și internațional se vor desfășura în siguranță.

Portofoliul larg de servicii furnizate de DEKRA prin intermediul experților calificați, independenți și imparțiali, variază de la testarea și certificarea produselor și sistemelor de management, audituri și evaluări obligatorii și voluntare, inspecția vehiculelor, la inspecții industriale și a construcțiilor, consultanță în materie de siguranță, precum și cursuri de formare, și muncă temporară.

LARISA IORDACHE a revenit în activitate după o pauză de trei ani și are șanse să se califice la Jocurile Olimpice

GIMNAȘTII ROMÂNI

mai dau o luptă pentru calificarea la JO

Echipa de gimnastică a României nu s-a calificat la Jocurile Olimpice, însă este reprezentată individual de Marian Drăgulescu și Maria Holbură. Campionatele Europene mai oferă șansa de a merge la Tokyo și pentru alți sportivi.

CAMPIONATUL EUROPEAN DE gimnastică ritmică are, la această ediție, o miză dublă pentru sportivii români. Pe lângă medaliile la competiția individuală și pe aparate, România își propune să mai califice doi sportivi la Jocurile Olimpice, unul la masculin și unul la feminin.

La competiția feminină, Larisa Iordache, Antonia Duță și Maria Ceplinschi vor concura și pentru a obține un loc la Tokyo, în timp ce Marian Drăgulescu, Andrei Muntean și Emilian Neagu, vor reprezenta România în competiția masculină.

Lotul va fi însoțit de antrenorii Lăcrămioara și Cristian Moldovan, Nicolae Forminte, Lucian Sandu, Ștefan Gal și Marius Urzică. Ioana Stănciulescu, Silviana Sfiringu, Răzvan Marc (din cauza unor probleme medicale), Maria Holbură și Eduard Gavrilă (insuficient pregătiți pentru nivelul concursului) nu vor participa la Campionatele Europene, deși inițial erau înscriși. Campionatul European are loc între 21 și 25 aprilie la Basel (Elveția).

În momentul de față, România are doar doi gimnaști calificați la Jocurile Olimpice de la Tokyo: Marian Drăgulescu (sărituri) și Maria Holbură (individual compus).

DE

MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

Cum a ajutat-o pandemia pe Larisa Iordache

Amânarea Jocurilor Olimpice de la Tokyo a însemnat o nouă șansă de calificare pentru cunoscuta gimnastă Larisa Iordache (24 de ani) care a revenit în activitate în noiembrie 2020, după trei ani de pauză din cauza unor accidentări. Până să ajungă la prima competiție, Larisa a făcut și COVID-19. În noiembrie. a participat la Campionatele Naționale de la Ploiești, unde a concurat în afara competiției la patru aparate.

În noiembrie

Gimnasta Larisa Iordache a revenit în activitate după trei ani de pauză, la Campionatele Naționale de la Ploiești, unde a concurat în afara competiției la patru aparate. Apoi, în decembrie, a câștigat patru medalii la Campionatele Europene de Gimnastică Artistică de la Mersin (Turcia): aur la bârnă și sol, argint la sărituri și cu echipa. A fost, într-adevăr, o ediție la care au lipsit echipe importante din Europa precum Marea Britanie, Franța, Olanda și Rusia. Însă această competiție a arătat că Larisa poate spera să se califice la Jocurile Olimpice.

FOTO: FACEBOOK

Webinar

CAMERA DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE ROMÂNIA

MANAGEMENTUL PLĂȚILOR ÎN AFACERILE INTERNAȚIONALE

14 mai 2021
09:30 - 16:30

www.ccir.ro

FOTO: WIKIPEDIA

TIMBRU aniversar, la împlinirea a 125 de ani de la nașterea lui Victor Babeș

Primele vaccinări antirabice din România

6 MAI 1888: MEDICUL ȘI BACTERIOLOGUL VICTOR BABEȘ (1854 - 1926) face primele vaccinări antirabice în București, la doar trei ani de la aplicarea pentru prima dată a acestui tratament pe om, la Paris, de către Louis Pasteur (în 6 iulie 1885). Babeș a lucrat cu Pasteur, convingându-l să accepte aplicarea tratamentului antirabic și în alte centre medicale ale Europei.

Prima persoană din țară căreia i-a fost administrat serul antirabic, cunoscut drept metoda românească de tratament antirabic, a fost un soldat din Focșani, care fusese mușcat de un lup, conform prof. dr. Petre Calistru, de la Catedra de boli infecțioase și tropicale Dr. Victor Babeș, din cadrul Universității de Medicină și Farmacie Carol Davila.

Babeș a fost adus în țară în august 1887, ca profesor la Facultatea de Medicină a Universității din București, de la Universitatea din Budapesta, unde era profesor de histologie patologică, fiind deja cunoscut în comunitatea științifică pentru activitatea sa în bacteriologie și anatomie patologică. În urmă cu doi ani, în 1885, el publicase, împreună cu savantul francez A.V. Cornil, primul tratat de microbiologie din lume: *Les bacteries et leur role dans l'etiologie, l'anatomie et l'histologie pathologique des maladies infectieuses*.

La sosirea sa în țară, a înființat și a organizat Institutul de patologie și bacteriologie, primul institut de cercetări științifice din țară, în cadrul căruia a organizat al doilea centru de vaccinare antirabică din lume.

Babeș a avut contribuții semnificative în studiul turbării, leprei, difteriei, tuberculozei și pelagrăi, descoperind corpusculii virotici din celulele creierului animalelor turbate — „corpusculii Babeș-Negri“ — și peste 50 de germeni patogeni noi.

În 1895, a formulat principiul serovaccinării, a introdus pentru prima oară în lume tehnica antibiogramei și a preparat diverse seruri și vaccinuri pentru prevenirea și combaterea în masă a unor boli transmisibile.

23 APRILIE - 6 MAI

O legătură strategică

25 aprilie 1859: Sub conducerea lui Ferdinand de Lesseps, începe construirea Canalului Suez. Construcția s-a încheiat la 17 noiembrie 1869, iar beneficiile urmau a fi împărțite 15% guvernului egiptean, 10% fondatorilor, iar 75% acționarilor companiei înființate de Lesseps. Canalul are lungimea de 161 km, lățimea de 70-120 m și o adâncime de 10,8 m pe toată lungimea, după amenajările din 1956. În acel an, guvernul egiptean a naționalizat compania canalului.

Sfârșitul inamicului public nr.1

2 mai 2011: La Abbottabad, în Pakistan, Osama bin Laden este ucis de către membrii forțelor speciale americane, în cursul operațiunii cu numele de cod *Neptune Spear*. Trupele SEAL au sosit la Abbottabad cu două elicoptere, fără să prevină autoritățile pakistaneze, au pătruns în vila lui bin Laden și l-au împușcat. Au mai fost uciși trei bărbați, unul dintre aceștia fiind fiul lui bin Laden, și o femeie. Cadavrul lui a fost incinerat, iar cenușa aruncată în Oceanul Indian.

Aviația lui Hitler se antrenează

26 aprilie 1937: Aviația germană, care, pe parcursul Războiului Civil din Spania, l-a susținut pe generalul Franco, bombardează Guernica. În cinci ore, orașul de 5.000 de locuitori a fost distrus. Podul orașului, obiectivul strategic vizat de bombardament, scapă neatins. Se apreciază că raidul a făcut câteva sute de victime, în marea majoritate femei, bătrâni și copii, fiind, în opinia istoricilor, un act deliberat de teroare. Bombardamentul a inspirat un celebru tablou al lui Picasso, *Guernica*.

Magic FM
always great music
MAGIC MORNING
cu Liana Stanciu
Luni - Vineri
De la 06:00 la 10:00
make life magic

ABONEAZĂ-TE!

Online, prin CARD, pe www.newsweek.ro/abonamente	Prin ORDIN DE PLATĂ în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: RO38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moşilor	La toate oficiile poştale	La firmele de abonamente: › Manpres Distribution Bucureşti › Calliope S.R.L. Ploieşti › Cuget Liber S.A. Constanţa

Pentru informaţii şi reclamaţii abonamente *Newsweek România:*

› E-mail: abonamente@newsweek.ro.
› Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 şi 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteţi talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Bucureşti, B-dul Mărăşti nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

Plata se va efectua până la data de 25 a lunii în curs pentru ca livrarea abonamentului să înceapă de la data de 1 a lunii următoare. Dacă plata se efectuează după data de 25, data de început a abonamentului se decalează cu o lună.

2 modalităţi simple de abonare › Mergi pe www.newsweek.ro/abonamente sau completează şi trimite talonul de mai jos

Newsweek ROMÂNIA

Nume, prenume ›

Adresa completă: Str. › **Nr.** › **Bl.** › **Sc.** › **Et.** › **Ap.** ›

Localitate › **Judeţ / Sector** ›

Cod poştal › **Telefon** › **E-mail** ›

Am achitat suma de › **lei cu ordin de plată nr.** ›

din data › **către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal RO38847674,**

în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moşilor.

Abonamentul va începe din luna ›

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicaţie şi livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poştei Române sau firmei de distribuţie care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-aţi abonat şi să vă ţinem la curent cu diverse informaţii despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriţi aceasta, bifaţi ☐ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiaţi de dreptul de acces, de intervenţie asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveţi dreptul să vă opuneţi prelucrării datelor personale care vă privesc şi să solicitaţi ştergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteţi adresa cu o cerere scrisă, datată şi semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiţiei.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal şi să le dezvăluie terţilor conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări şi să solicit ştergerea datelor adresându-mă societăţii NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A. CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPĂRĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B. PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sect. 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

CEL MAI BUN PREȚ

Abonament PRINT+DIGITAL

3 luni: 129 lei
6 luni: 249 lei
12 luni: 489 lei

Abonament PRINT

3 luni: 89 lei
6 luni: 169 lei
12 luni: 329 lei

Abonament DIGITAL

1 lună: 18 lei
3 luni: 49 lei
6 luni: 89 lei
12 luni: 169 lei

Revista va continua să apară bilunar, cu excepția lunilor iulie și august, când va apărea lunar.

Revista Newsweek România este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României.
Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă.
Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 sau prin e-mail, la adresa: abonamente@newsweek.ro.

HONDA

Noul CR-V
e:HEV

Privește în viitor cu Honda Hybrid

hondatrading.ro

Honda e:TECHNOLOGY

Modelul din imagine este CR-V e:HEV, Executive, culoarea Platinum White Pearl. Informații de eficiență și consum: [WLTP] Fază Înaltă - Joasă 6,0-8,1 (l/100km), emisii CO_2 mixt 168 (g/km); [NEDC] Mixt 5,5 (l/100km), 126 g/km. Măsurătorile, preluate din testele laboratoarelor conform reglementărilor UE, sunt prezentate în scop comparativ și nu reflectă neapărat experiența actuală de condus.

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen 2026